МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
_____ Грінченко Р.В.
(підпис)
"3" червня 2026 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою
«Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»

на тему: «Основні напрями збільшення обсягу прибутку підприємства (на прикладі ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»)»
(назва теми)

Виконавець:
студент ФЕУП
Янєва Олександра Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:
д.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)
Семенова Валентина Григорівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2026

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП …….3

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПРИБУТКУ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та види прибутку підприємства…….6

1.2. Управління прибутком підприємства та основні фактори його збільшення…….……..……11

РОЗДІЛ 2. ДИНАМІКА ПРИБУТКУ ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

2.1. Характеристика діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»…….....16

2.2. Аналіз динаміки прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»…..……..…39

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»…….…50

ВИСНОВКИ…….....58

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……..61

ВСТУП

Актуальність теми дослідження.

Кризові явища в світовому економічному просторі, політична нестабільність міжнародного середовища мають безпосередній вплив на розвиток усіх країн світу. Наслідком є зростання цін на пальне, ресурси, поглиблення рівня ризиків.

Україна перебуває у війні з РФ, внаслідок чого руйнуються підприємства, інфраструктура, транспортні шляхи та відбувається міграція населення в безпечні регіони та країни. Усі ці виклики є важливою передумовою для перебудови управління підприємницькими структурами з оцінюванням ризиків, формуванням стратегічних перспектив діяльності та зростання рівня конкурентоспроможності в цих умовах діяльності.

Прибуток підприємства є важливим показником успішності діяльності та його результатів. Будучи суб'єктивною метою діяльності підприємницьких структур, прибуток виступає також джерелом розширеного виробництва, інвестування інноваційної діяльності, джерелом формування ефективного мотиваційного механізму для працівників підприємства.

На рівні економіки країни прибуток суб'єктів підприємницької діяльності є основним дежерелом формування державного бюджету, основою забезпечення соціальних програм та напрямів державного управління у сферах освіти, медицини, оборони, правопорядку тощо.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи обумовлена зростанням ролі прибутку підприємств в забезпеченні їх розвитку в стратегічній перспективі в сучасних кризових умовах господарювання.

Метою роботи є визначення основних напрямів та шляхів зростання прибутку підприємства на прикладі ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Об'єктом дослідження є результати діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» в динаміці останніх років.

Предметом дослідження є процеси формування прибутків від різних

аспектів діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП», дослідження основних напрямів та шляхів зростання прибутку підприємства.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні *завдання*:

- визначити роль прибутку підприємства для його подальшої діяльності та розвитку;
- на основі дослідженні наукових джерел надати визначення категорії «прибуток»;
- вивчити економічну природу прибутку підприємства;
- дослідити сучасну класифікацію видів прибутку;
- визначити функції прибутку та їх трактування;
- розглянути характеристику ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» та визначити основні аспекти діяльності;
- здійснити аналіз основних показників діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за останні роки;
- визначити показники ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»;
- зробити аналіз різних видів прибутку підприємства ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» в динаміці останніх років;
- окреслити основні напрями збільшення обсягу прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»;
- розробити та економічно обгрунтувати заходи, спрямовані на збільшення обсягу прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Методи дослідження. У роботі використовуються різні методи наукового дослідження:

- загальнонаукові методи для аналізу економічної природи категорії «прибуток»;
- спеціальні методи дослідження (методи аналогій та порівняння, економіко- статистичні методи) для здійснення аналізу основних техніко-економічних показників діяльності підприємства та їх динаміки;

- графічний та табличний методи для наочної іллюстрації тенденцій до зміни основних показників і показників прибутку протягом періоду дослідження.

Інформаційною базою дослідження є нормативні документи України, Постанови Кабінету Міністрів України, Укази Президента України, Закони України, Постанови Верховної Ради щодо визначення порядку формування прибутку підприємницьких структур та його оподаткування. Монографії та наукові публікації, в яких досліджується сутність прибутку підприємства та напрями його зростання, статистична звітність та офіційний сайт ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Обсяг та структура роботи: кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел 47 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 65 сторінок.

РОЗДІЛ І. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПРИБУТКУ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та види прибутку підприємства

Прибуток підприємства є важливою економічною категорією в діяльності як окремих підприємницьких структур, так і економіки країни в цілому. Підприємці вбачають в зростанні обсягів прибутку можливість забезпечення додаткових бонусів власникам та працівникам підриємства, інвестування в оновлення виробничо-технологічної бази, розширення напрямів діяльності, інвестування в інноваційні заходи.

На рівні держави зростання прибутку окремих підприємницьких структур дає додаткові можливості шляхом формування державного бюджету (через мезанізм оподаткування) планувати видатки на забезпечення виконання основних державних функцій: безпекових, соціальних, овітніх, медичних тощо.

У вітчизняному законодавстві ціла низка актів регулює процеси формування прибутків, їх оподаткування, надання фінансової звітності щодо розпрділу прибутку тощо [1-3].

Економічна категорія «прибуток» досліджувалась багатьма науковцями з різних позицій. Низка науковців розглядала економічну сутність категорії «прибуток», його роль та значення в сучасних умовах. До них , зокрема відносяться роботи таких науковців як О.В. Барановська, І.О. Бланк, І.І. Бершадська, С.О. Тульчинська, Н.М. Богацька, О.С. Дяченко, П.Д. Каминський, І.В. Ковальчук, Л.М. Шевченко, М.О. Литвиненко, О.Є. Майборода, Г.О. Сокрешева, Є.В. Куліш [4-12].

Основні аспекти управління прибутком підприємства досліджуввали наступні вчені: Т.С. Марченко, М.П. Бондар, А.В. Гриценко, С.Є. Николишин, І.О. Павлюк, В.В. Петренко, О.І. Руденко, І.Ю. Савчук, Н.М. Ткаченко [13-22].

Напрямком дослідження інших науковців було вивчення факторів, які здійснюють безпосередній вплив на рівень прибутку підприємства. До них,

зокрема, відносяться В.В. Бойко, Н.Г. Сидоренко, О.С. Бондаренко, І. М. Вахович, Ю.В. Волинчук, Т.П. Гончаренко, І.В. Климчук, Л.В. Козак, С.І. Кравченко, Л.П. Кучеренко, І.С. Мазуренко [23-30].

В наукових дослідженнях існують різні підходи щодо визначення прибутку підприємства. На основі наведених літературних джерел можна провести порівняльний аналіз підходів науковців до трактування економічної категорії «прибуток підприємства».

У науковій літературі прибуток розглядається як одна з найважливіших економічних категорій, що характеризує результати діяльності суб'єкта господарювання та ефективність використання ресурсів. Водночас різні автори акцентують увагу на окремих аспектах його сутності.

У дослідженні О.В. Барановської прибуток розглядається не лише як фінансовий результат діяльності, а й як джерело формування фінансових ресурсів підприємства. Автор акцентує увагу на необхідності виявлення внутрішніх резервів його зростання через підвищення продуктивності праці, оптимізацію витрат та вдосконалення системи управління [4].

І.А. Бланк розглядає прибуток як грошове вираження чистого доходу на вкладений капітал, який виступає винагородою підприємцю за прийнятий ризик та ефективне управління господарською діяльністю. Автор наголошує на фінансово-управлінському аспекті прибутку, підкреслюючи його роль як основного джерела розвитку підприємства та зростання його ринкової вартості [5].

На думку І.І. Бершадської та С.О. Тульчинської, прибуток є об'єктом управління, а його величина залежить від ефективності застосування економічних, організаційних і фінансових методів управління підприємством. Автори підкреслюють важливість розробки системи управління прибутком для забезпечення стабільного розвитку підприємства [6].

Н.М. Богацька розглядає прибуток як головну мету діяльності підприємства в ринкових умовах господарювання. Науковець акцентує увагу на його ролі як основного джерела самофінансування, розширення виробництва та

підвищення конкурентоспроможності суб’єкта господарювання. Особливу увагу автор приділяє пошуку резервів зростання прибутку через оптимізацію витрат і збільшення обсягів реалізації продукції [7].

О.С. Дяченко трактує прибуток як критерій результативності функціонування підприємства, який відображає ступінь ефективності використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Науковець наголошує, що саме прибуток є основою для забезпечення фінансової стійкості та інвестиційної привабливості підприємства [8].

П.Д. Каминський розглядає прибуток у взаємозв'язку з рентабельністю як ключовий показник ефективності діяльності підприємства. Автор наголошує, що прибуток характеризує абсолютний фінансовий результат господарювання, тоді як рентабельність відображає відносну ефективність використання ресурсів [9].

За визначенням І.В. Ковальчук та Л.М. Шевченко, прибуток виступає основним узагальнюючим показником ефективності господарської діяльності підприємства. Автори розглядають його як різницю між отриманими доходами та понесеними витратами, підкреслюючи його значення для оцінювання фінансового стану підприємства та прийняття управлінських рішень [10].

Особливий підхід представлено у праці М.О. Литвиненка, який досліджує формування фінансових результатів підприємств в умовах воєнного стану. Автор зазначає, що в сучасних кризових умовах прибуток виступає не лише показником ефективності діяльності, а й важливим фактором забезпечення економічної безпеки та виживання підприємства [11].

На думку О.Є. Майбороди, Г.О. Сукрушевої та Є.В. Куліша, прибуток є складною економічною категорією, яка відображає кінцевий результат господарської діяльності підприємства та характеризує ефективність використання всіх видів ресурсів. Дослідники підкреслюють, що прибуток виконує не лише оцінювальну, а й стимулюючу функцію, забезпечуючи можливості подальшого розвитку підприємства [12].

Отже, проведений аналіз свідчить, що більшість науковців розглядають прибуток як кінцевий позитивний фінансовий результат діяльності

підприємства, який формується внаслідок перевищення доходів над витратами. Разом з тим окремі автори акцентують увагу на різних аспектах цієї категорії: як показнику ефективності господарювання, джерелі самофінансування, об'єкті управління, винагороді за підприємницький ризик або основі забезпечення фінансової стійкості підприємства. Узагальнюючи наведені підходи, прибуток доцільно визначати як кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства, що відображає ефективність використання ресурсів, забезпечує можливість подальшого розвитку та є основним джерелом формування власних фінансових ресурсів суб’єкта господарювання.

Класифікація видів прибутку здійснюється на основі різних класифікаційних ознак.

Відповідно до аспектів діяльності виділяють наступні види прибутку (рис. 1.1).

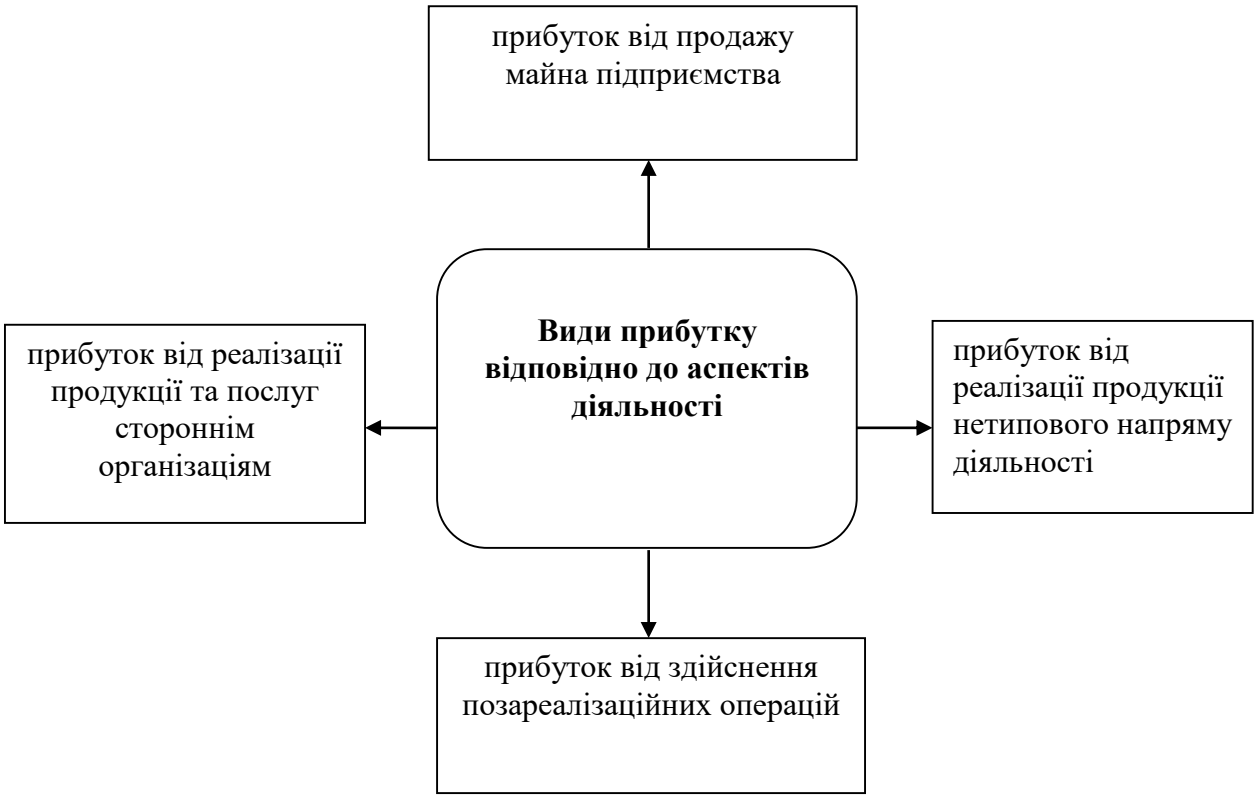

Рис.1.1. Види прибутку відповідно до аспектів діяльності підприємства [11; 13; 16].

Класифікація видів прибутку в залежності від способу визначення наведено на рис. 1.2.

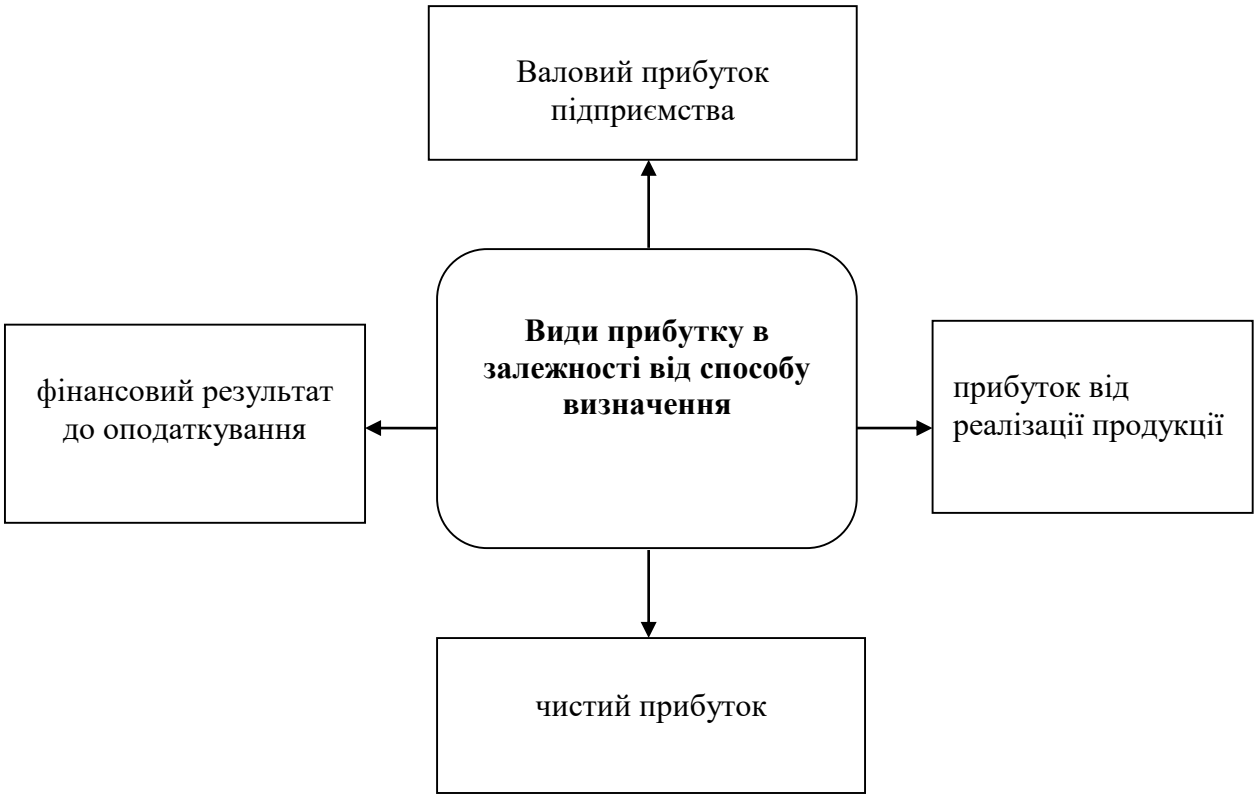

Рис.1.2. Види прибутку в залежності від способу визначення [31-33].

Класифікація видів прибутку в залежності від методики оцінювання відображена на рис. 1.3.

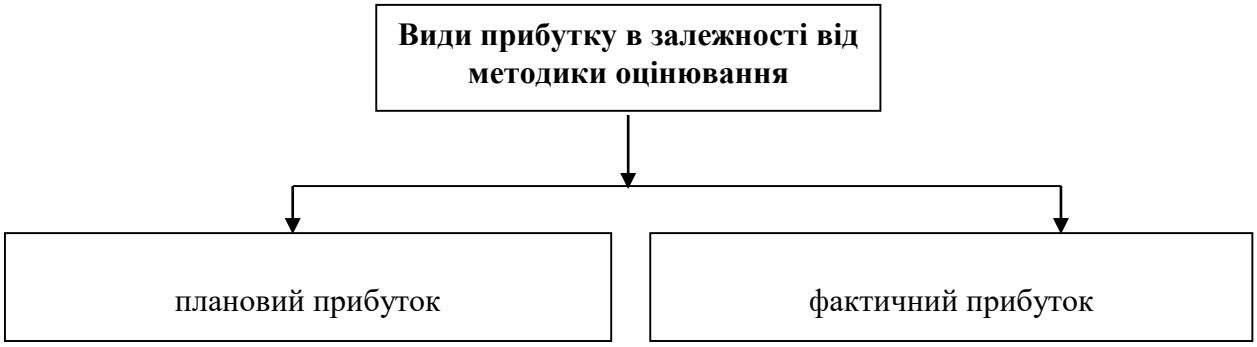

Рис. 1.3. Види прибутку в залежності від методики оцінювання [34].

Класифікація видів прибутку в залежності від представлення у звітності підприємства наведена на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Види прибутку в залежності від представлення у звітності підприємства [35].

Класифікація видів прибутку в залежності від його обсягів відображена на рис. 1.5.

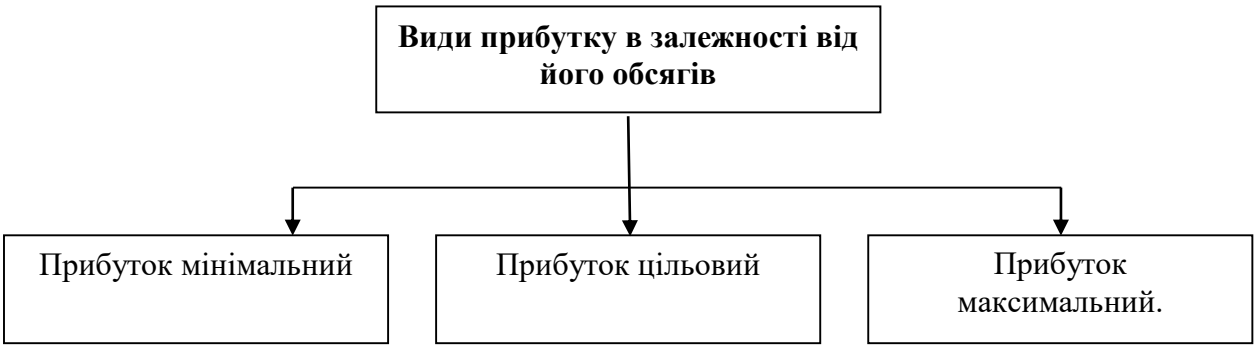

Рис. 1.5. Види прибутку в залежності від його обсягів [36].

1.2. Управління прибутком підприємства та основні фактори його збільшення

У сучасних умовах господарювання ефективне управління прибутком є одним із ключових напрямів фінансового менеджменту підприємства. Прибуток не лише характеризує результативність діяльності суб’єкта господарювання, а й виступає основним джерелом фінансування його розвитку, інноваційної діяльності та підвищення конкурентоспроможності. Саме тому в науковій літературі значна увага приділяється визначенню основних завдань управління прибутком підприємства.

В умовах післявоєнного відновлення економіки України М.П. Бондар наголошує на необхідності перегляду традиційних підходів до управління прибутком. Науковець вважає, що ключовими завданнями сучасного управління прибутком є підвищення адаптивності підприємства до зовнішніх ризиків, забезпечення фінансової безпеки, формування резервів розвитку, залучення інвестицій та створення умов для стійкого економічного зростання в довгостроковій перспективі [14].

У дослідженні А.В. Гриценка особлива увага приділяється стратегічним аспектам управління прибутком. Автор вважає, що головними завданнями є забезпечення довгострокового зростання прибутку, підвищення конкурентоспроможності підприємства, формування ефективної системи планування та прогнозування фінансових результатів, а також оптимізація структури доходів і витрат відповідно до стратегічних цілей розвитку підприємства [15].

С.Є. Николишин розглядає управління прибутком як процес розробки та реалізації управлінських рішень щодо його формування, розподілу та використання. До основних завдань такого управління дослідник відносить забезпечення достатнього рівня прибутковості, підвищення рентабельності діяльності, мінімізацію ризиків та створення фінансової бази для подальшого розвитку підприємства [16].

І.О. Павлюк зазначає, що основними завданнями управління прибутком є забезпечення максимізації прибутку за прийнятного рівня ризику, підвищення ефективності використання ресурсів підприємства та підтримання його фінансової стійкості. Особливу увагу автор приділяє необхідності адаптації системи управління прибутком до змін зовнішнього середовища та сучасних економічних викликів [17].

На думку В.В. Петренка, управління прибутком повинно бути спрямоване на забезпечення його стабільного формування та зростання шляхом оптимізації співвідношення доходів і витрат підприємства. Автор наголошує на важливості планування прибутку, аналізу факторів його формування, контролю за рівнем

витрат та пошуку резервів підвищення прибутковості діяльності підприємства [18].

І.Ю. Савчук вважає, що управління прибутком є складовою системи фінансового менеджменту підприємства та передбачає вирішення таких завдань, як формування оптимального обсягу прибутку, забезпечення його ефективного розподілу між споживанням і накопиченням, а також підвищення ринкової вартості підприємства. Автор підкреслює необхідність узгодження політики управління прибутком із загальною стратегією розвитку підприємства [20].

На думку О.І. Руденка, ефективне управління прибутком повинно базуватися на використанні комплексного економічного механізму, який включає планування, аналіз, мотивацію та контроль. Серед основних завдань автор виділяє підвищення ефективності використання ресурсів, оптимізацію витрат, збільшення доходів від основної діяльності та забезпечення фінансової стабільності підприємства [19].

На основі проведеного аналізу можна виділити такі основні завдання управління прибутком підприємства:

- забезпечення максимізації прибутку при допустимому рівні ризику;
- формування стабільного та достатнього обсягу прибутку;
- оптимізація структури доходів і витрат підприємства;
- виявлення та використання резервів зростання прибутковості;
- підвищення ефективності використання виробничих, трудових і фінансових ресурсів;
- забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства;
- ефективний розподіл і використання отриманого прибутку;
- формування фінансових ресурсів для інвестиційного та інноваційного розвитку;
- підвищення конкурентоспроможності та ринкової вартості підприємства;
- забезпечення економічної безпеки та адаптації до змін зовнішнього середовища;

- узгодження політики управління прибутком із довгостроковою стратегією розвитку підприємства [37-40].

Таким чином, більшість науковців розглядають управління прибутком як комплексний процес формування, розподілу та використання фінансових результатів підприємства. Незважаючи на певні відмінності у підходах, дослідники одностайні в тому, що головною метою управління прибутком є забезпечення його сталого зростання, підвищення ефективності діяльності підприємства та створення фінансових передумов для його довгострокового розвитку. В сучасних умовах господарювання особливого значення набувають завдання, пов'язані із забезпеченням фінансової стійкості, адаптацією до зовнішніх ризиків та формуванням конкурентних переваг підприємства.

Для ефективного управління прибутком підприємства важливо також досліджувати вплив різноманітних факторів, які можуть безпосередньо, або непрямим способом змінювати зовнішні та внутрішні умови діяльності підприємства та сприяти, чи першкоджати його прибутковій діяльності [41].

Класифікація факторів, попри все її різноманіття, виділяє два основні блоки: внутрішні фактори та зовнішні фактори. До внутрішніх факторів науковці відносять наступні:

- обсяги реалізації продукції (надання послуг);
- рівень витрат на 1 грн. реалізованої продукції підприємства;
- відповідність якості продукції та послуг підприємства міжнародним стандартам;
- кадровий та кваліфікаційний потенціал підприємс тва;
- номенклатура та асортимент продукції, що відповідає запитам споживічів;
- використання сучасного високопродуктивного устаткування та технологічних процесів;
- рівень продуктивності праці підприємства;
- наявність ефективної мотиваційної системи заохочення працівників підприємства;

- рівень ресурсного забезпечення підприємства;
- відповідність інфраструктури підприємства завданням забезпечення виробничих та допоміжних процесів;
- впровадження безвідходних технологій;
- забехпечення ощадливого енерговикористання тощо [41-44].

До зовнішніх факторів відносяться такі види:

- політична нестабільність;
- кризові явища в економіці країни;
- зміни на міжнародних ринках ресурсів;
- зміна пріоритетів споживачів;
- вхід на ринок нових конкурентів;
- загострення конкурентної боротьби за ринки ресурсів та споживачів;
- відповідність законодавчої системи захисту вітчизняних виробників та підприємницької діяльності;
- ефективність фіскальної та кредитної політики тощо [41; 45; 46].

РОЗДІЛ ІІ. ДИНАМІКА ПРИБУТКУ ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

2.1 Характеристика діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Основним напрямом діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» (код ЄДРПОУ 43546110) є придбання та реалізація на міжнародних ринках сільськогосподарських культур (зернових, бобових та олійних культур тощо). Діяльність даної компанії також орієнтована на агробізнес, логістицу та забезпечення повного циклу постачання сільськогосподарської продукції з сільськогосподарських угідь до кінцевого споживача (Європа, Африка, Близький Схід).

Основні напрями діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за 2022-2024 рр. наведені в таблиці 2.1 .

Таблиця 2.1

Основні напрями діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Напрями діяльності	Продукція та послуги
Експорт сільськогосподарських культур	-пшениця; -кукурудза; -насіння соняшника; -насіння сої; -ріпак
Продаж мінеральних добрив	-селітра; -карбамід; -НПК; - сульфоамофос; -аммофос
Логістичні послуги	-трейдинг; -імпорт; -зберігання; -доставка

На рис. 2.1. відображено повний цикл послуг ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Рис. 2.1. Повний цикл послуг ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Крім зазначених вище напрямів діяльності підприємство реалізує такі напрями:

- Аграрна діяльність і трейдинг сільськогосподарської продукції. Підприємство здійснює закупівлю зернових, олійних та зернобобових культур, а також насіннєвого матеріалу і кормів для тварин з метою подальшої реалізації та переробки.
- Надання комплексного сервісу сільськогосподарським виробникам. Компанія забезпечує організацію вивезення врожаю безпосередньо з місць його вирощування та здійснює оперативні розрахунки з товаровиробниками.
- Логістичне та складське забезпечення. До напрямів діяльності належить надання послуг вантажних автомобільних перевезень, а також зберігання сільськогосподарської продукції на елеваторах та в інших складських комплексах.
- Здійснення супутніх торговельних операцій. Підприємство проводить оптову та роздрібну торгівлю паливно-енергетичними ресурсами

(твердим, рідким і газоподібним паливом), а також реалізує продукцію хімічного призначення.

У таблиці 2.2 відображені показники руху основних виробничих засобів ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Таблиця 2.2

Показники руху основних виробничих засобів
в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Показники	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
1	2	3	4	5
Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	80,3	101,6	1 712,55	2 032,68
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.	61,2	81,4	705,5	1 052,78
Знос основних засобів, млн.грн.	19,1	20,2	1 007,05	5 200,26
Надійшло основних засобів, тис. грн.	81,5	25,4	1 604,15	1 868,09
Вибуло основних засобів, тис.грн.	1,2	4,1	6,8	5 566,67
Коефіцієнт зносу основних засобів, %.	0,24	0,20	0,59	144,94
Коефіцієнт оновлення основних засобів, %.	0,80	0,01	0,19	-76,05
Коефіцієнт вибуття основних засобів, %.	0,015	0,041	0,004	-73,52

Аналіз показників руху основних виробничих засобів ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» свідчить про суттєве нарощування виробничого потенціалу підприємства протягом 2022–2024 років.

У 2024 році первісна вартість основних засобів (ОВЗ) становила 1 712,55 тис. грн, що на 1 632,25 тис. грн більше порівняно з 2022 роком. Темп приросту цього показника склав 2 032,68 %, що свідчить про масштабне оновлення та розширення матеріально-технічної бази підприємства. Аналогічна тенденція спостерігається і щодо залишкової вартості основних засобів, яка зросла з 61,2 тис. грн у 2022 році до 705,5 тис. грн у 2024 році. Приріст становив 644,3 тис. грн або 1 052,78 %.

На рис. 2.2 наочно відображні тенденції до зміни вартості основних засобів підприємства.

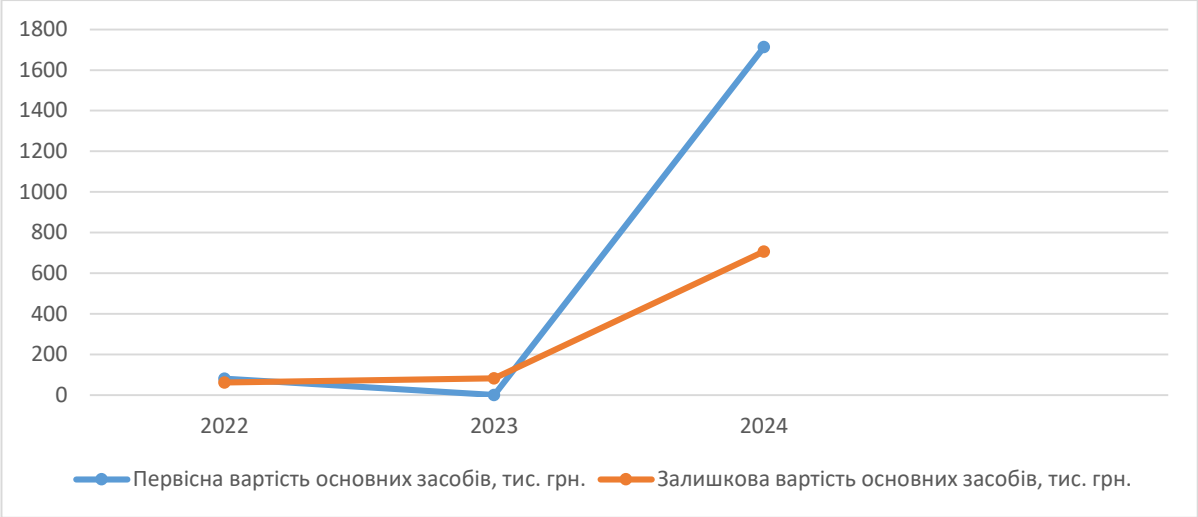

Рис. 2.2. Тенденції до зміни вартості ОВЗ у ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Водночас значно збільшилася сума накопиченого зносу основних засобів. Якщо у 2022 році вона становила 19,1 тис. грн, то у 2024 році досягла 1 007,05 тис. грн. Темп приросту склав 5 200,26 %, що пояснюється як суттєвим збільшенням загальної вартості основних засобів, так і введенням в експлуатацію значного обсягу активів (рис. 2.3).

Рис. 2.3. Динаміка зміни показника зносу основних засобів у ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Найбільш суттєві зміни відбулися щодо надходження основних засобів. У 2024 році їх вартість становила 1 604,15 тис. грн проти 81,5 тис. грн у 2022 році. Темп приросту склав 1 868,09 %, що підтверджує активну інвестиційну діяльність підприємства та реалізацію заходів із модернізації виробничих потужностей.

Вибуття основних засобів також зросло з 1,2 тис. грн у 2022 році до 6,8 тис. грн у 2024 році. Незважаючи на високий темп приросту (5 566,67 %), абсолютний обсяг вибуття залишається незначним порівняно з обсягами надходження, що свідчить про переважання процесів оновлення та розширення основних фондів над їх списанням (рис. 2.4).

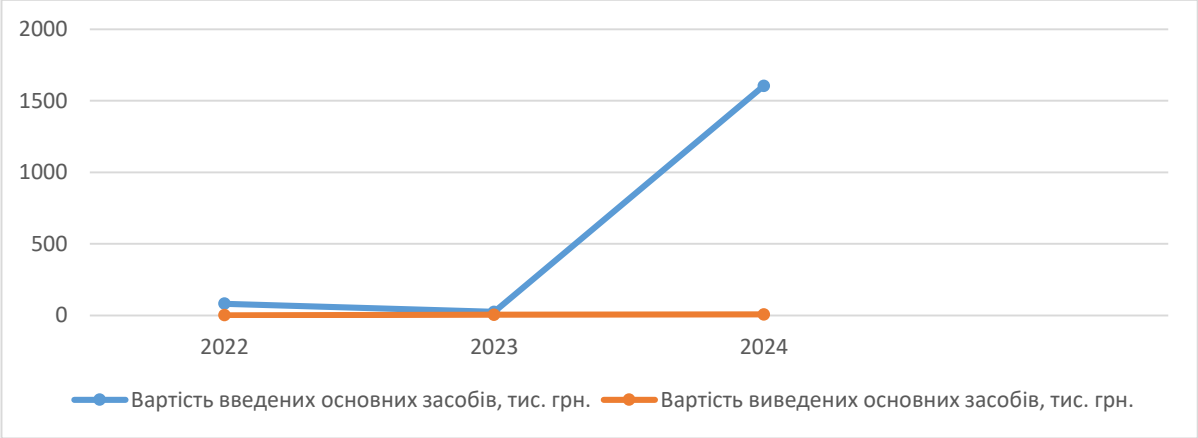

Рис. 2.4. Тенденції до зміни введених та виведених основних засобів у ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Аналіз коефіцієнтів руху та стану основних засобів показує неоднозначні тенденції. Коефіцієнт зносу зріс з 0,24 у 2022 році до 0,59 у 2024 році, тобто на 144,94 %. Це свідчить про підвищення частки зношених основних засобів у їх загальній вартості та потребує посилення контролю за технічним станом виробничого обладнання.

Коефіцієнт оновлення основних засобів зменшився з 0,80 до 0,19, або на 76,05 %. Незважаючи на значні обсяги введення нових активів у 2024 році, таке

зниження пояснюється ще швидшим зростанням загальної вартості основних засобів підприємства.

Коефіцієнт вибуття скоротився з 0,015 до 0,004, що відповідає зменшенню на 73,52 %. Це є позитивною тенденцією, оскільки свідчить про відносно незначні обсяги списання основних засобів та збереження виробничого потенціалу підприємства.

На рис. 2.5 відображені тенденції до змін коефіцієнтів, які характеризують рух основних засобів на підприємстві.

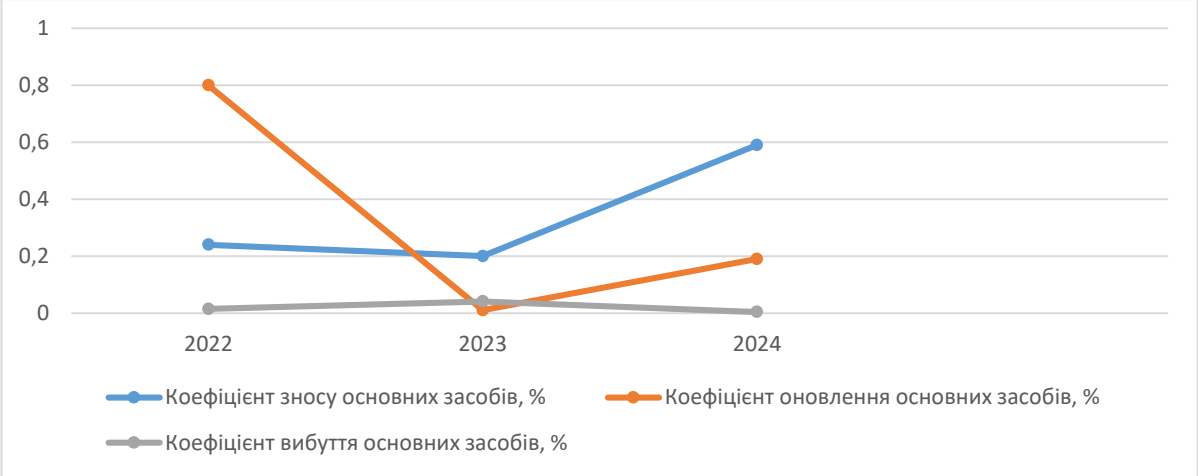

Рис. 2.5. Дмнаміка зміни коефіцієнтів, які характеризують рух основних засобів у ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Отже, упродовж 2022–2024 років ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» значно збільшило обсяги основних виробничих засобів завдяки активній інвестиційній політиці та масштабному оновленню матеріально-технічної бази. Разом з тим суттєве зростання коефіцієнта зносу вказує на необхідність подальшої модернізації окремих груп основних засобів з метою підтримання високого рівня ефективності їх використання.

У таблиці 2.3 наведені показники використання основних виробничих фондів ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Таблиця 2.3

Ефективність використання основних виробничих фондів
в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Показники	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
1	2	3	4	5
Обсяг реалізованої продукції, тис. грн.	2762,5	20627,0	596831,5	21 504,76
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	80,3	101,6	1 712,55	2 032,68
Чисельність персоналу підприємства, чол.	4	3	23	475,0
Прибуток від реалізації продукції, тис. грн.	355,1	4 855,1	50 523,5	14 127,96
Фондовіддача, грн.	34,40	203,02	348,50	913,09
Фондоємність, грн.	0,0290	0,0049	0,0028	-90,34
Фондоозброєнність, тис.грн.	20,08	33,87	74,46	270,81
Фондорентабельність, %	442,22	4 778,54	2 950,19	567,13

Дані таблиці 2.3 свідчать про суттєве підвищення ефективності використання основних виробничих фондів ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» протягом 2022–2024 років, що підтверджується значним зростанням обсягів реалізації продукції, прибутку та більшості показників фондовіддачі.

Насамперед слід зазначити, що обсяг реалізованої продукції зріс з 2 762,5 тис. грн у 2022 році до 596 831,5 тис. грн у 2024 році. Загальний приріст становив 594 069,0 тис. грн, або 21 504,76 %. Така динаміка свідчить про стрімке розширення масштабів діяльності підприємства, збільшення обсягів продажів та зміцнення його ринкових позицій.

Середньорічна вартість основних засобів за досліджуваний період збільшилася з 80,3 тис. грн до 1 712,55 тис. грн, тобто на 1 632,25 тис. грн або на 2 032,68 %. Це свідчить про активне нарощування виробничого потенціалу та реалізацію інвестиційних програм щодо оновлення матеріально-технічної бази підприємства.

Чисельність персоналу також зросла з 4 осіб у 2022 році до 23 осіб у 2024 році. Темп приросту становив 475,0 %, що пов’язано з розширенням

господарської діяльності та необхідністю залучення додаткових трудових ресурсів.

Важливим показником ефективності роботи підприємства є прибуток від реалізації продукції. За аналізований період його величина збільшилася з 355,1 тис. грн до 50 523,5 тис. грн. Темп приросту склав 14 127,96 %, що свідчить про високі темпи розвитку підприємства та ефективне використання виробничих ресурсів.

Позитивною тенденцією є суттєве зростання фондовіддачі. У 2022 році на 1 грн вартості основних засобів припадало 34,40 грн реалізованої продукції, тоді як у 2024 році цей показник досяг 348,50 грн. Приріст фондовіддачі становив 913,09 %, що свідчить про значне підвищення ефективності використання основних виробничих фондів.

Водночас показник фондоємності демонструє позитивну тенденцію до зниження. Якщо у 2022 році для отримання 1 грн реалізованої продукції необхідно було залучити 0,0290 грн основних засобів, то у 2024 році лише 0,0028 грн. Скорочення фондоємності на 90,34 % свідчить про більш раціональне використання основного капіталу та зростання ефективності виробництва.

Фондоозброєність праці за аналізований період збільшилася з 20,08 тис. грн до 74,46 тис. грн на одного працівника. Темп приросту становив 270,81 %, що свідчить про підвищення рівня технічного забезпечення праці та покращення умов виробничої діяльності персоналу.

Фондорентабельність, яка характеризує величину прибутку, отриманого на одиницю вартості основних засобів, у 2024 році становила 2 950,19 %, що на 567,13 % більше порівняно з 2022 роком. Незважаючи на певне зниження показника у 2024 році порівняно з 2023 роком, його значення залишається надзвичайно високим, що свідчить про ефективне використання основних виробничих фондів та високу прибутковість вкладеного капіталу.

Наочно динаміку до змін розглянутих показників відображено на рис. 2.6-2.7.

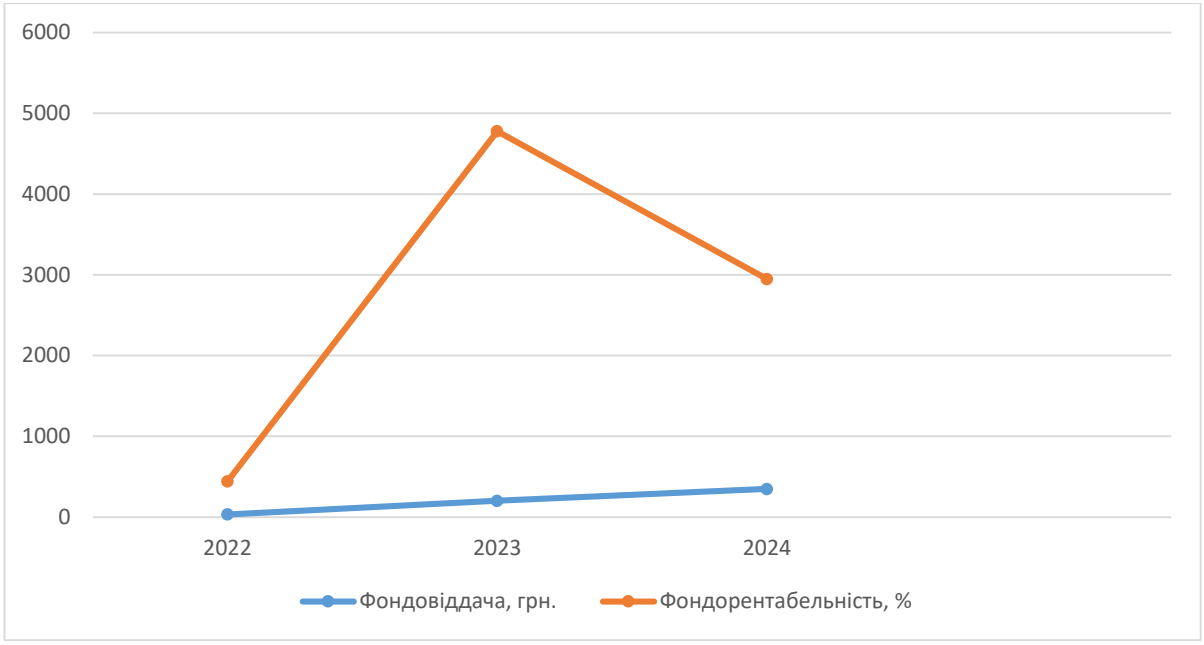

Рис. 2.6. Зміна фондовіддачі та фондорентабельності в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Тенденцію до зміни показника фондоозброєнності в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» наведено на рис. 2.7.

Рис. 2.7. Динаміка зміни показника фондоозброєнності в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Отже, у 2022–2024 роках ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» значно підвищило ефективність використання основних виробничих фондів. Про це свідчать високі темпи зростання обсягів реалізації продукції та прибутку, підвищення фондовіддачі, фондоозброєності та фондорентабельності, а також суттєве скорочення фондоємності. Отримані результати характеризують ефективну інвестиційну політику підприємства, раціональне використання основних засобів та створення передумов для подальшого розвитку й зміцнення конкурентних позицій на ринку.

У таблиці 2.4 наведені показники по оплаті праці працівників ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Таблиця 2.4

Середньомісячна заробітна плата працівників

ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Показники	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
1	2	3	4	5
Чисельність ПВП, чол.	4	3	23	475,0
Фонд оплати праці, тис. грн.	847,32	756,81	4 930,46	481,88
Середньомісячна ЗП одного працівника, грн.	15350	15865	16240	5,79
Виробіток на 1 працівника, тис.грн./чол.	690,63	6 875,67	25 949,19	3 657,32

Аналіз таблиці 2.4 показує, що протягом періоду дослідження відбулось суттєве розширення масштабів діяльності підприємства, зростання чисельності персоналу та підвищення ефективності використання трудових ресурсів.

Упродовж досліджуваного періоду чисельність промислово-виробничого персоналу збільшилася з 4 осіб у 2022 році до 23 осіб у 2024 році. Приріст склав 19 осіб, а темп зростання становив 475,0 %. Таке суттєве збільшення кількості працівників пояснюється активним розвитком підприємства, розширенням

обсягів господарської діяльності та необхідністю залучення додаткових трудових ресурсів.

Фонд оплати праці за аналізований період також зріс значними темпами. Якщо у 2022 році його величина становила 847,32 тис. грн, то у 2024 році – 4 930,46 тис. грн. Абсолютний приріст склав 4 083,14 тис. грн, а темп зростання досяг 481,88 %. Це свідчить як про збільшення чисельності персоналу, так і про загальне зростання витрат підприємства на оплату праці.

Середньомісячна заробітна плата одного працівника протягом досліджуваного періоду мала тенденцію до поступового зростання. У 2022 році вона становила 15 350 грн, у 2023 році – 15 865 грн, а у 2024 році досягла 16 240 грн. Загальний приріст склав 890 грн, або 5,79 %. Незважаючи на позитивну динаміку, темпи зростання заробітної плати були значно нижчими за темпи збільшення обсягів діяльності підприємства та продуктивності праці.

Особливої уваги заслуговує показник виробітку на одного працівника. У 2022 році на одного працівника припадало 690,63 тис. грн реалізованої продукції, тоді як у 2024 році цей показник зріс до 25 949,19 тис. грн. Темп приросту становив 3 657,32 %, що свідчить про надзвичайно високі темпи підвищення продуктивності праці та ефективності використання трудового потенціалу підприємства.

Порівняння темпів зростання продуктивності праці та середньої заробітної плати показує, що виробіток працівників зростав значно швидше, ніж їхня оплата праці. Це є позитивним явищем для підприємства, оскільки забезпечує підвищення ефективності господарської діяльності, зниження трудомісткості продукції та створює додаткові можливості для формування прибутку.

Отже, у 2022–2024 роках ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» демонструвало позитивну динаміку розвитку трудового потенціалу. Підприємство суттєво збільшило чисельність персоналу та фонд оплати праці, водночас забезпечивши зростання середньомісячної заробітної плати працівників. Найбільш вагомою позитивною тенденцією стало різке підвищення продуктивності праці, темпи зростання якої значно перевищували темпи збільшення заробітної плати. Це

свідчить про ефективне використання трудових ресурсів, підвищення результативності праці та зміцнення економічного потенціалу підприємства.

Наочно ці тенденції можна спостерігати на рис. 2.8-2.9.

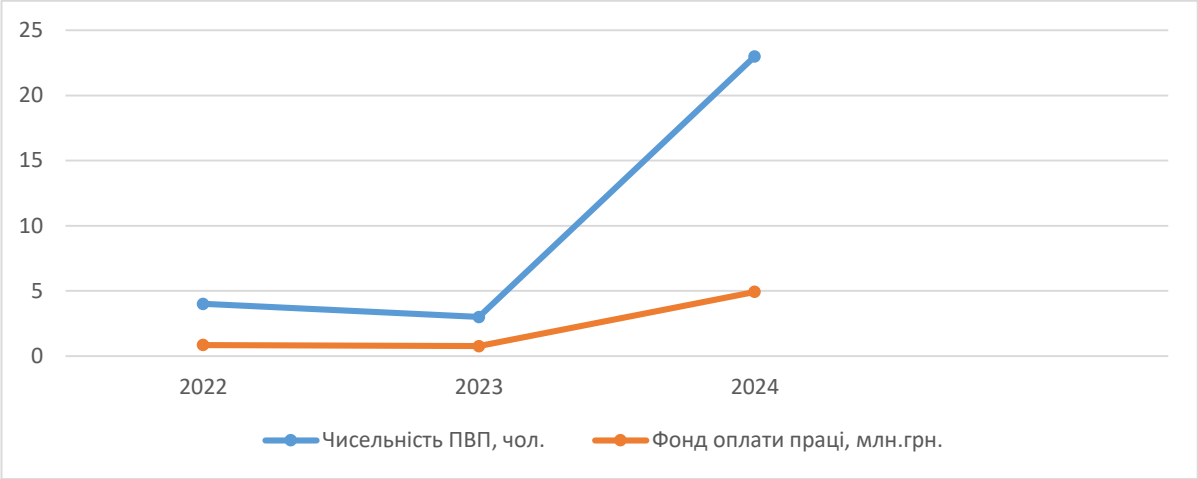

Рис. 2.8. Динаміка чисельності ПВП та фонду оплати праці в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

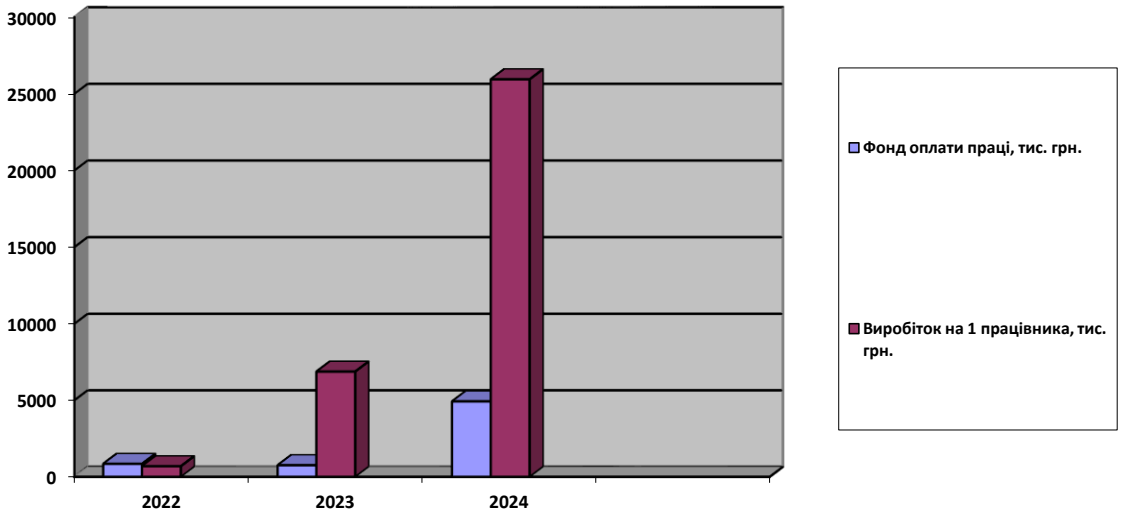

Рис. 2.9. Динаміка фонду заробітної плати працівників ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Вітчизняні підприємства знаходяться сьогодні в переважно кризових умовах, пов'язаних із руйнуванням економіки України внаслідок

повномасштабного вторгнення РФ. Це обумовлює постійне зростання витрат на паливні, енергетичні, матеріальні ресурси.

Для подальшого аналізу діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» необхідно розглянути витрати на виробництво продукції на досліджуваному підприємстві. Такий аналіз витрат на виробництво продукції (надання послуг) за економічними елементами в динаміці років дозволить виділити найбільш суттєві статті витрат, з'ясувати причини перевищення тих чи інших видів витрат та розробити систему заходів, спрямованих на зниження загальних витрат підприємства, на економію енергоресурсів, трудових витрат тощо.

В таблиці 2.5 наведена структура витрат на виробництво продукції ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Таблиця 2.5

Структура витрат на виробництво в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»
за економічними елементами, %

Елементи витрат	2022 р	2023 р	2024 р	Відхилення 2024-2022 (+;-), п.п.
1)Матеріальні витрати	2,95	3,46	3,86	0,91
2)Витрати на оплату праці	67,11	67,84	68,79	1,68
3)Відрахування на соціальні заходи	7,52	7,98	8,48	0,96
4)Амортизація	6,64	7,45	11,85	5,21
5)Інші операційні витрати	15,78	13,27	7,02	-55,51
6)Разом	100,0	100,0	100,0	-

Дані таблиці 2.5 свідчать про певні зміни у структурі витрат ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» протягом 2022–2024 років.

Дані таблиці свідчать про певні зміни у структурі витрат ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» протягом 2022–2024 років. Аналіз питомої ваги окремих елементів витрат дозволяє оцінити особливості формування собівартості продукції та визначити основні напрями використання ресурсів підприємства.

Найбільшу частку в структурі витрат упродовж усього досліджуваного періоду займали витрати на оплату праці. У 2022 році їхня частка становила 67,11 %, у 2023 році – 67,84 %, а у 2024 році досягла 68,79 %. Загальне зростання склало 1,68 відсоткового пункту. Така тенденція свідчить про високу трудомісткість діяльності підприємства та значну роль людських ресурсів у формуванні витрат.

Друге місце за питомою вагою у 2024 році посідали амортизаційні відрахування, частка яких зросла з 6,64 % у 2022 році до 11,85 % у 2024 році. Приріст становив 5,21 відсоткового пункту. Збільшення частки амортизації пов'язане з активним оновленням та нарощуванням основних засобів підприємства, що підтверджується результатами попереднього аналізу руху основних фондів.

Питома вага відрахувань на соціальні заходи також мала тенденцію до зростання. За аналізований період вона збільшилася з 7,52 % до 8,48 %, тобто на 0,96 відсоткового пункту. Така динаміка є закономірним наслідком збільшення фонду оплати праці та чисельності персоналу.

Частка матеріальних витрат у загальній структурі витрат залишається порівняно незначною, хоча демонструє поступове збільшення. У 2022 році вона становила 2,95 %, а у 2024 році – 3,86 %, що на 0,91 відсоткового пункту більше. Це може бути пов'язано зі зростанням обсягів діяльності підприємства та підвищенням цін на матеріальні ресурси.

Найбільш помітні зміни відбулися щодо інших операційних витрат. Їхня частка скоротилася з 15,78 % у 2022 році до 7,02 % у 2024 році, тобто на 8,76 відсоткового пункту. У таблиці наведено відхилення 22,8, однак фактично зменшення становить саме 8,76 відсоткового пункту. Така тенденція може свідчити про покращення контролю за непрямими витратами, оптимізацію операційної діяльності та підвищення ефективності управління витратами.

Загалом структура витрат підприємства характеризується переважанням витрат, пов’язаних з оплатою праці та соціальними відрахуваннями, що вказує на трудомісткий характер його діяльності. Водночас зростання частки

амортизації свідчить про підвищення рівня технічної оснащеності та збільшення вартості основних засобів.

Отже, у 2022–2024 роках структура витрат ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» зазнала певних змін. Найбільшу питому вагу стабільно займали витрати на оплату праці, частка яких поступово зростала. Суттєво збільшилася частка амортизаційних відрахувань, що пов’язано з активним оновленням основних засобів підприємства. Одночасно спостерігалося скорочення частки інших операційних витрат, що свідчить про підвищення ефективності управління витратами. Загалом зміни у структурі витрат характеризують позитивні тенденції розвитку підприємства, пов’язані з розширенням діяльності, модернізацією виробничої бази та раціоналізацією витратної політики.

Зміну частки витрат на оплату праці в структурі операційних витрат можна побачити на рис. 2.10.

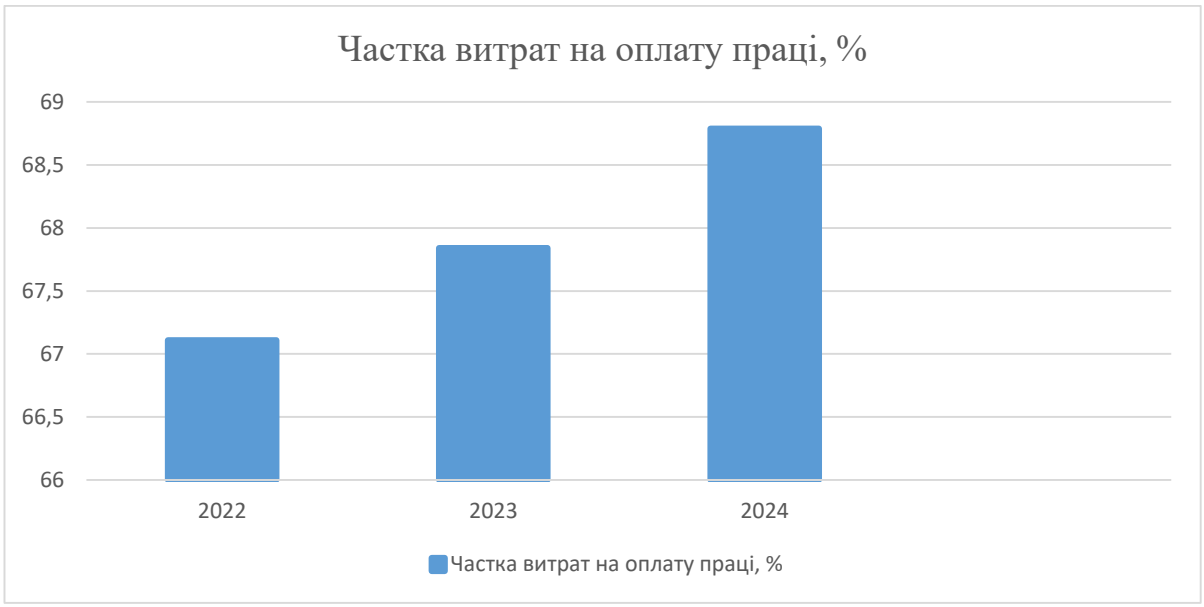

Рис. 2.10. Динаміка частки витрат на оплату праці в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Частку інших операційних витрат та їх динаміку можна побачити на рис. 2.11.

Рис. 2.11. Динаміка питомої ваги інших операційних витрат в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Для наочного відображення структури витрат на виробництво продукції (надання послуг) підприємства ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за економічними елементами у 2024 році побудовано рис. 2.12.

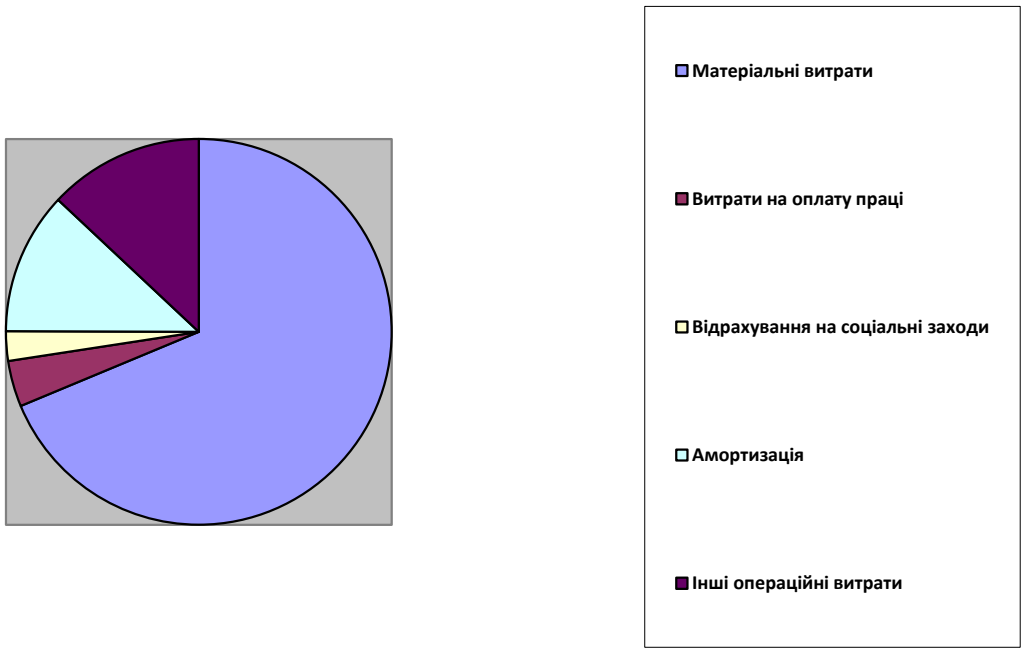

Рис. 2.12. Структура витрат за економічними елементами підприємства ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» у 2024 р.

В таблиці 2.6 наведені основні показники діяльності підприємства ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» в динаміці останніх років (2022-2024 рр.).

Таблиця 2.6

Основні техніко-економічні показники діяльності
ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Показники	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
1	2	3	4	5
Обсяг реалізованої продукції, тис.грн.	2762,5	20627,0	596831,5	21 504,76
Повна собівартість реалізованої продукції, тис.грн.	2407,4	15771,9	546308,0	22 592,86
Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, грн.	0,87	0,77	0,92	5,75
Чисельність ПВП, чол.	4	3	23	475,0
Продуктивнісь праці (виробіток), тис.грн./чол.	690,63	6 875,67	25 949,19	3 657,32
Середньорічна вартість основних засобів, тис.грн.	80,3	101,6	1 712,55	2 032,68
Фондовіддача, грн.	34,40	203,02	348,50	913,09
Прибуток від реалізації продукції, тис. грн.	355,1	4 855,1	50 523,5	14 127,96

Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за 2022–2024 роки свідчить про стрімкий розвиток підприємства, значне нарощування обсягів господарської діяльності та підвищення ефективності використання виробничих ресурсів.

Насамперед слід відзначити суттєве зростання обсягу реалізованої продукції. Якщо у 2022 році цей показник становив 2 762,5 тис. грн, то у 2024 році він досяг 596 831,5 тис. грн. Абсолютний приріст склав 594 069,0 тис. грн, а темп зростання – 21 504,76 %. Така динаміка свідчить про значне розширення

масштабів діяльності підприємства, збільшення обсягів продажів та посилення його позицій на ринку.

Разом із зростанням обсягів реалізації збільшилася і повна собівартість реалізованої продукції. У 2022 році вона становила 2 407,4 тис. грн, а у 2024 році – 546 308,0 тис. грн. Темп приросту склав 22 592,86 %, що дещо перевищує темп зростання обсягів реалізації. Це свідчить про збільшення виробничих та операційних витрат у процесі розширення діяльності підприємства.

Показник витрат на 1 грн реалізованої продукції у 2022 році становив 0,87 грн, у 2023 році знизився до 0,77 грн, однак у 2024 році зріс до 0,92 грн. У порівнянні з 2022 роком приріст склав 5,75 %. Така тенденція свідчить про певне підвищення витратомісткості діяльності у 2024 році, що потребує посилення контролю за формуванням собівартості продукції та пошуку резервів її зниження.

Чисельність промислово-виробничого персоналу за досліджуваний період збільшилася з 4 до 23 осіб, або на 475,0 %. Розширення кадрового складу було обумовлене значним збільшенням обсягів діяльності підприємства.

Водночас продуктивність праці зростала значно швидшими темпами, ніж чисельність працівників. Виробіток на одного працівника збільшився з 690,63 тис. грн у 2022 році до 25 949,19 тис. грн у 2024 році. Темп приросту становив 3 657,32 %, що свідчить про істотне підвищення ефективності використання трудових ресурсів та вдосконалення організації праці.

Середньорічна вартість основних засобів зросла з 80,3 тис. грн до 1 712,55 тис. грн. Темп приросту склав 2 032,68 %, що свідчить про активне оновлення та розширення матеріально-технічної бази підприємства.

Позитивною тенденцією є значне підвищення фондовіддачі. У 2022 році на 1 грн вартості основних засобів припадало 34,40 грн реалізованої продукції, а у 2024 році – вже 348,50 грн. Темп приросту становив 913,09 %. Це свідчить про підвищення ефективності використання основних виробничих фондів та зростання віддачі від інвестицій у виробничі активи.

Особливо вагомим є зростання прибутку від реалізації продукції. За аналізований період його величина збільшилася з 355,1 тис. грн до 50 523,5 тис. грн. Темп приросту склав 14 127,96 %, що свідчить про високий рівень прибутковості діяльності підприємства та ефективність його господарської політики.

Отже, результати аналізу основних техніко-економічних показників діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» свідчать про динамічний розвиток підприємства у 2022–2024 роках. Значно зросли обсяги реалізації продукції, прибуток, продуктивність праці, вартість основних засобів та показники ефективності їх використання. Позитивним фактором є також суттєве підвищення фондовіддачі та виробітку працівників. Разом з тим зростання витрат на 1 грн реалізованої продукції свідчить про необхідність удосконалення системи управління витратами та реалізації заходів щодо зниження собівартості. Загалом підприємство характеризується високими темпами економічного зростання, зміцненням виробничого потенціалу та підвищенням ефективності господарської діяльності.

Наступним етапом аналізу діяльності є аналіз показників ліквідності досліджуваного підприємства.

В таблиці 2.7 наведені результати аналізу ліквідності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Таблиця 2.7

Показники ліквідності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за 2022-2024 рр.

Показники	Рекомендоване значення	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
Коефіцієнт поточної ліквідності	1-2	1,567	1,672	1,763	12,51
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,5-1	1,078	0,756	0,863	-19,94
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,25	0,123	0,112	0,109	-11,38

Аналіз показників ліквідності дає змогу оцінити здатність підприємства своєчасно виконувати свої поточні зобов’язання за рахунок наявних оборотних активів. Дані таблиці свідчать про загалом задовільний рівень платоспроможності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП», хоча окремі показники потребують додаткової уваги з боку керівництва.

Коефіцієнт поточної ліквідності протягом досліджуваного періоду мав стійку тенденцію до зростання. У 2022 році його значення становило 1,567, у 2023 році – 1,672, а у 2024 році – 1,763. Загальний приріст склав 12,51 %. Важливо зазначити, що протягом усіх років показник перебував у межах рекомендованого нормативного значення (1–2). Це свідчить про достатній рівень забезпеченості поточних зобов’язань оборотними активами та підтверджує здатність підприємства своєчасно розраховуватися за своїми короткостроковими боргами.

Коефіцієнт швидкої ліквідності у 2022 році становив 1,078, що перевищувало верхню межу рекомендованого значення (0,5–1). У 2023 році він знизився до 0,756, а у 2024 році дещо зріс до 0,863. Незважаючи на зниження порівняно з 2022 роком на 19,94 %, значення показника у 2023–2024 роках залишалося в межах нормативного діапазону. Це свідчить про достатній рівень високоліквідних активів для погашення поточних зобов’язань без необхідності реалізації запасів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності протягом аналізованого періоду демонстрував тенденцію до поступового зниження. У 2022 році його значення становило 0,123, у 2023 році – 0,112, а у 2024 році – 0,109. Порівняно з 2022 роком показник скоротився на 11,38 %. При цьому його значення протягом усього періоду залишалося нижчим за рекомендований рівень 0,20–0,25. Це свідчить про недостатній обсяг абсолютно ліквідних активів (грошових коштів та їх еквівалентів) для негайного погашення поточних зобов’язань підприємства.

Водночас низький рівень абсолютної ліквідності не обов’язково свідчить про критичний фінансовий стан, оскільки підприємство підтримує належний рівень поточної та швидкої ліквідності. Це означає, що для виконання своїх

зобов’язань воно може ефективно використовувати дебіторську заборгованість та інші оборотні активи.

Отже, аналіз показників ліквідності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за 2022–2024 роки свідчить про достатній рівень поточної платоспроможності підприємства. Коефіцієнт поточної ліквідності протягом усього періоду відповідав нормативним вимогам і мав позитивну динаміку. Коефіцієнт швидкої ліквідності також залишався в межах рекомендованих значень, що характеризує здатність підприємства своєчасно погашати поточні зобов’язання за рахунок найбільш ліквідних оборотних активів.

Разом із тим коефіцієнт абсолютної ліквідності перебував нижче нормативного рівня, що вказує на недостатній обсяг грошових коштів для негайного розрахунку за короткостроковими зобов’язаннями. Загалом фінансовий стан підприємства з позиції ліквідності можна оцінити як стабільний, а рівень платоспроможності — як достатній для забезпечення безперервної господарської діяльності.

Наочно тенденції зміни показників ліквідності відображено на рис. 2.13.

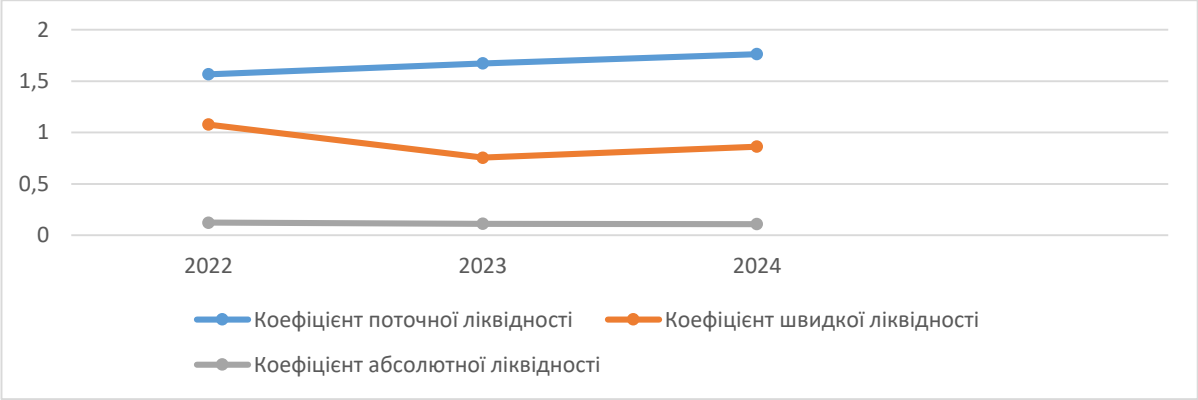

Рис. 2.13. Зміна коефіцієнтів ліквідності в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

В таблиці 2.8 наведені результати аналізу фінансової стійкості ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Таблиця 2.8

Показники фінансової стійкості ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за 2022-2024 рр.

Показники	Рекомендоване значення	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
1)Коефіцієнт автономії	>0,5	0,432	0,458	0,499	15,51
2)Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	<2,0	1,478	1,356	1,124	-23,95
3)Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0,4	0,564	0,589	0,645	14,36
4)Коефіцієнт фінансової залежності	-	1,242	1,126	-	-
5)Коефіцієнт фінансової стійкості	>1	0,876	0,893	0,973	11,07

Аналіз показників в таблиці 2.8 показує, що спостерігається поступове зміцнення фінансового стану підприємства протягом 2022–2024 років. Коефіцієнт автономії, який характеризує частку власного капіталу в загальній сумі джерел фінансування, мав позитивну динаміку. У 2022 році його значення становило 0,432, у 2023 році – 0,458, а у 2024 році досягло 0,499. Загальний приріст склав 15,51 %.

Незважаючи на те, що показник у 2024 році ще не повністю досяг рекомендованого рівня (>0,5), його значення максимально наблизилося до нормативного. Це свідчить про зростання фінансової незалежності підприємства та поступове зміцнення ролі власного капіталу у фінансуванні активів.

Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів протягом аналізованого періоду зменшився з 1,478 у 2022 році до 1,124 у 2024 році. Зниження становило 23,95 %. Показник протягом усіх років залишався в межах рекомендованого значення (менше 2,0), що свідчить про прийнятний рівень

фінансового ризику та поступове скорочення залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Позитивною є динаміка коефіцієнта маневреності власного капіталу. Його значення зросло з 0,564 у 2022 році до 0,645 у 2024 році, або на 14,36 %. Оскільки показник перевищує рекомендований норматив (>0,4), це свідчить про достатню частку власних оборотних коштів у структурі власного капіталу та високий рівень фінансової гнучкості підприємства.

Коефіцієнт фінансової залежності у 2022 році становив 1,242, а у 2023 році знизився до 1,126. Зменшення цього показника свідчить про поступове зниження залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування та покращення структури капіталу. У таблиці відсутні дані за 2024 рік, тому повноцінно оцінити його динаміку за весь досліджуваний період неможливо.

Коефіцієнт фінансової стійкості протягом 2022–2024 років також демонстрував позитивну тенденцію. У 2022 році його значення становило 0,876, у 2023 році – 0,893, а у 2024 році – 0,973. Приріст склав 11,07 %. Незважаючи на те, що показник дещо не досяг рекомендованого нормативу (>1), його значення поступово наближається до оптимального рівня, що свідчить про зміцнення фінансової стабільності підприємства.

Отже, результати аналізу свідчать про позитивні тенденції у формуванні фінансової стійкості ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» у 2022–2024 роках. Підприємство поступово збільшує частку власного капіталу в структурі джерел фінансування, знижує залежність від позикових коштів та підвищує рівень фінансової маневреності.

Значення більшості показників відповідають або наближаються до нормативних меж, що характеризує підприємство як фінансово стабільне та достатньо незалежне від зовнішніх кредиторів. Водночас коефіцієнти автономії та фінансової стійкості ще не досягли рекомендованих значень, тому доцільним є подальше нарощування власного капіталу та зміцнення фінансової незалежності підприємства.

Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» представлена на рис. 2.14.

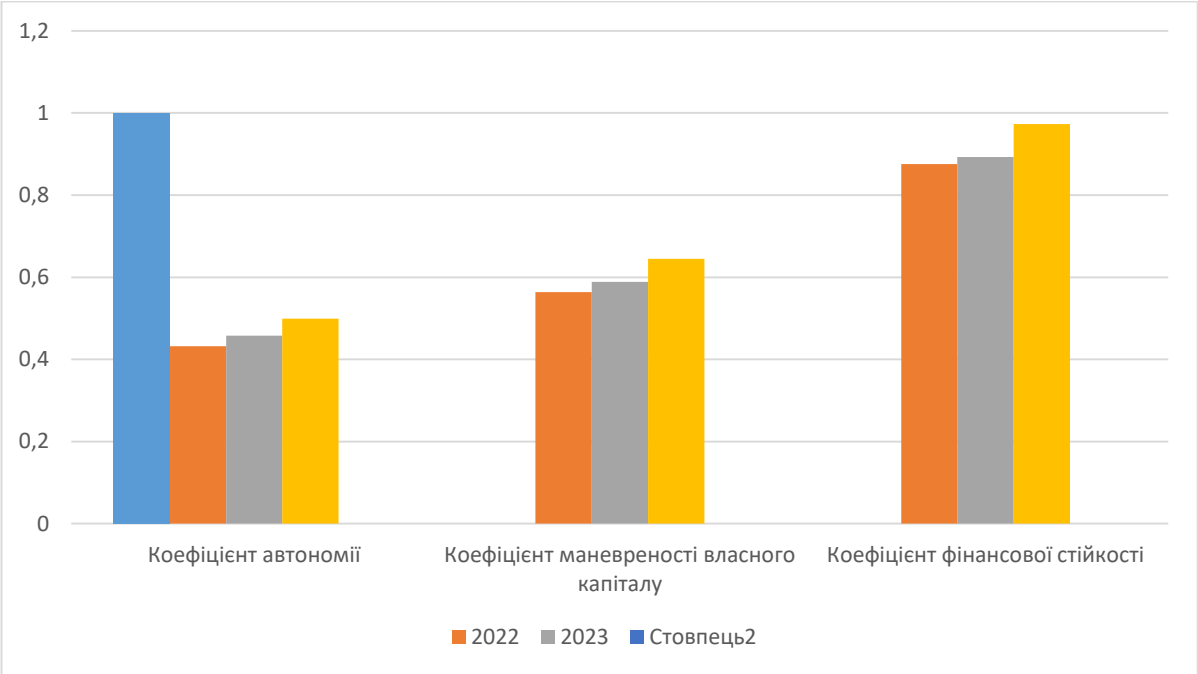

Рис. 2.14. Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості «АВ ТРЕЙД-ГРУП» (2022-2024 рр.)

2.2. Аналіз динаміки прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Проведений аналіз у попередньому підрозділі кваліфікаційної роботи свідчить про наявність неоднозначних тенденцій у розвитку досліджуваного підприємства. Зважаючи на посилення негативних тенденцій та кризових явищ як у вітчизняній, так і у світовій економіці доцільно більш ретельно проаналізувати порядок формування його прибутку з метою посилення рівня конкурентоспроможності підприємства у стратегічній перспективі та підвищення рівня його прибутковості .

В таблиці 2.9 відображено показники для формування валового прибутку від реалізації продукції ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» в динаміці останніх років.

Таблиця 2.9

Валовий прибутку від реалізації продукції
в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП», тис. грн.

Показники	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
Чистий дохід від реалізації продукції	2762,5	20627,0	596831,5	21 504,76
Собівартість реалізованої продукції	1 290,4	14 449,7	544 751	42 115,67
Валовий прибуток від реалізації продукції	1 472,1	6 177,3	52 080,5	3 438,08

Аналіз таблиці 2.9 показує, що протягом усього досліджуваного періоду (2022-2024 рр.) спостерігається зростання об'ємів виробництва та реалізації продукції на 21 505 %. Аналогічно до цих змін спостерігається зростання собівартості реалізованої продукції на 42 116 % у 2024 р.

Також спостерігається збільшення валового прибутку від реалізації продукції на 3 438 % від рівня показника 2022 р. Зазначені зміни показників підприємства ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» можна спостерігати на рис. 2.15.

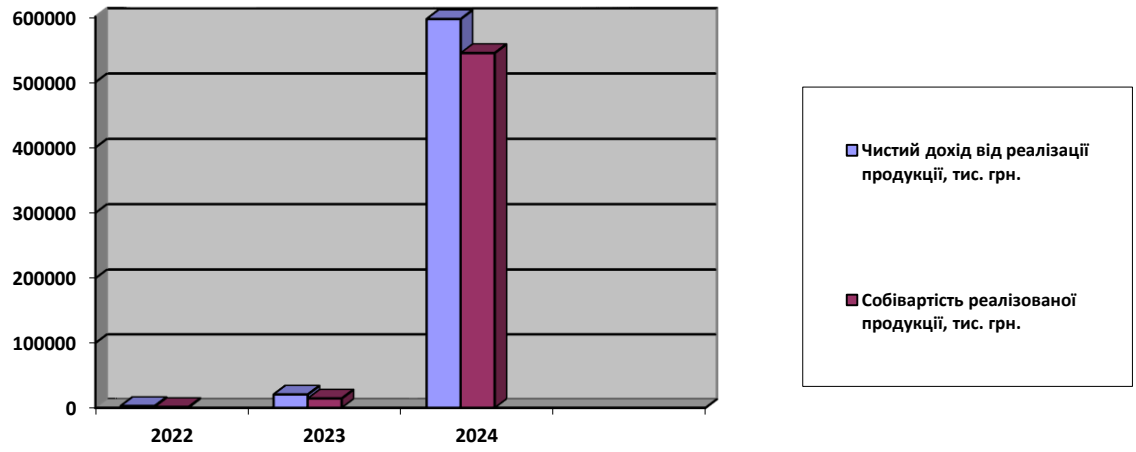

Рис. 2.15. Динаміка зміни чистого доходу від реалізації продукції та собівартості реалізованої продукції у ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Тенденцію до зміни валового прибутку від реалізації продукції в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» можна побачити на рис. 2.16.

Рис. 2.16. Динаміка валового прибутку від реалізації продукції в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

В таблиці 2.10 наведені показники щодо формування прибутку від реалізації продукції ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Таблиця 2.10

Прибуток від реалізації продукції
ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП», тис. грн.

Показники	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
Чистий дохід від реалізації продукції	2762,5	20627,0	596831,5	21 504,76
Собівартість реалізованої продукції	1 290,4	14 449,7	544 751	42 115,67
Адміністративні витрати	960,2	1138,5	1326,8	38,18
Витрати на збут	156,8	183,7	230,2	46,81
Повна собівартість реалізованої продукції	2407,4	15771,9	546308,0	22 592,86
Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, грн.	0,87	0,77	0,92	5,75
Прибуток від реалізації продукції	355,1	4 855,1	50 523,5	14 127,96

Аналіз даних з таблиці 2.10 показує, що в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» досить значні кошти спрямовуються на адміністративні витрати, сума яких щорічно збільшується. Приріст становить протягом 2022-2024 рр. 38,18 %.

Витрати на збут також зростають протягом періоду нашого дослідження: у 2024 році темп приросту складає 46,81 % до рівня показника 2022 року. Внаслідок зазначених зростання чистого доходу та тенденцій розгянутих вище показників повна собівартість реалізованої продукції у 2024 році збільшується на 22 592,86 %.

Прибуток від реалізації продукції також має тенденцію до суттєвого збільшення протягом цих років: з 355,1 тис. грн. у 2022р. до 50523,5 тис. грн. у 2024 р. Приріст склав 14127,96 %. Динаміку розглянутих вище показників підприємства ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» у 2022-2024 році можна спостерігати на рис. 2.17 – 2.18.

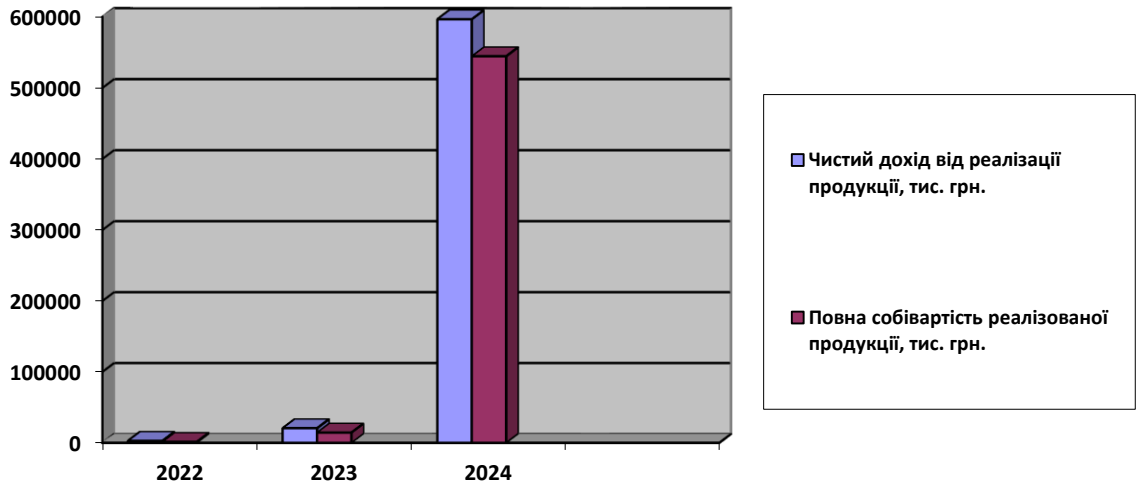

Рис. 2.17. Динаміка чистого доходу від реалізації продукції та собівартості реалізованої продукції ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Витрати на 1 грн. реалізованої продукції мають тенденцію до зростання на 5,75 % протягом періоду дослідження. Динаміку зміни витрат на 1 грн. реалізації

продукції в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за 2022-2024 рр. можна побачити на рис. 2.18.

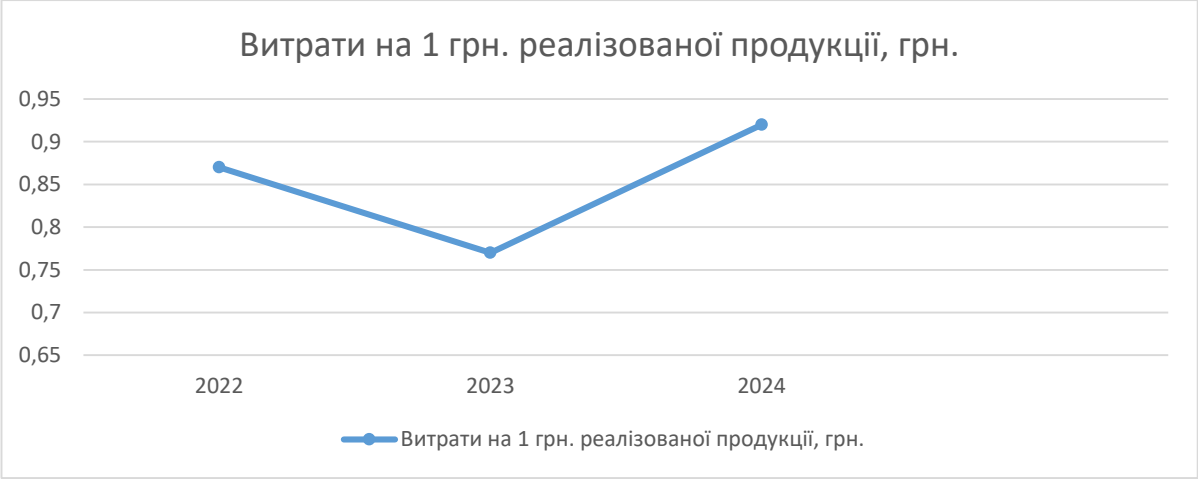

Рис. 2.18. Динаміка витрат на 1 грн. РП в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за 2022-2024 рр.

Динаміку прибутку від реалізації продукції в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за 2022-2024 рр. можна побачити на рис. 2.19.

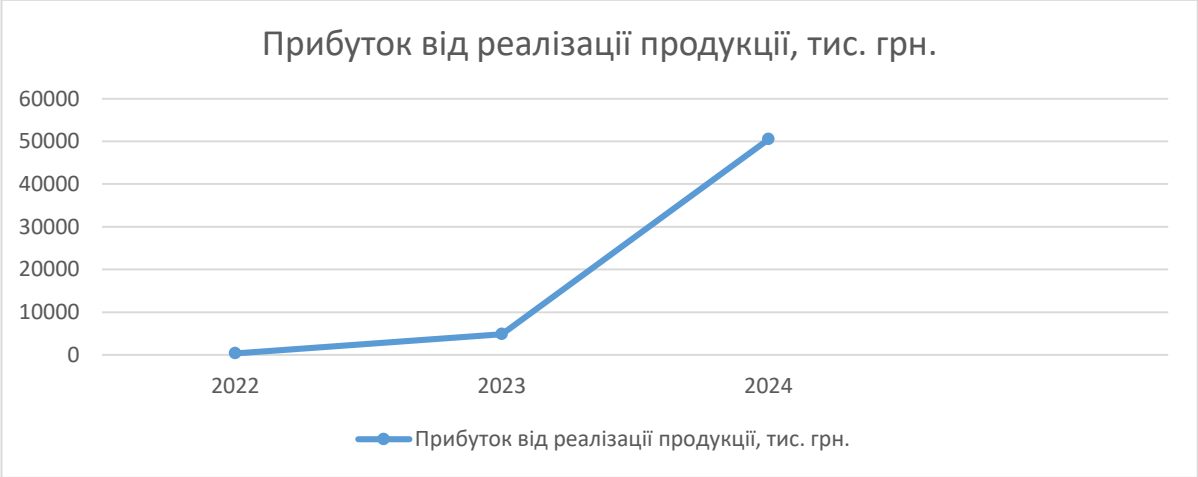

Рис. 2.19. Динаміка зміни прибутку від реалізації продукції в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Аналіз статистичної звітності досліджуваного підприємства свідчить, що ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» здійснює також інші види операційної діяльності. В таблиці 2.11 наведені показники формування прибутку від операційної діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за останні роки.

Таблиця 2.11

Прибуток від операційної діяльності в
ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» (тис. грн.)

Показники	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
Прибуток від реалізації продукції	355,1	4 855,1	50 523,5	14 127,96
Інші операційні доходи	294,5	10,0	3984,6	1 253,01
Інші операційні витрати	495,7	4137,5	31382,1	6 230,85
Прибуток від операційної діяльності	153,9	727,6	23 126	14 926,64

Аналіз даних з таблиці 2.11 свідчить, що відбувається суттєве зростання протягом 2022-2024 рр. інших операційних доходів підприємства та на 1253,01 % та інших операційних витрат - на 6 230,85 %.

Поряд із зростанням прибутку від реалізації продукції досліджуваного підприємства на 14128 % відбулось також зростання прибутку від операційної діяльності – на 14926,64 % в 2024 році до рівня відповідного показника 2022 року. Динаміка інших операційних доходів та витрат відображена на рис. 2.20.

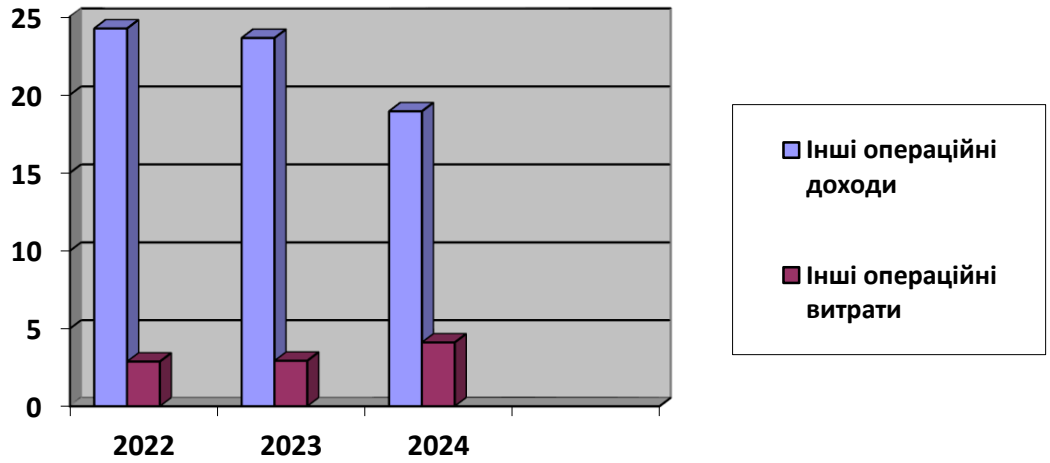

Рис. 2.20. Динаміка інших операційних доходів та витрат ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Зміна прибутку від операційної діяльності відображена на рис. 2.21.

Рис. 2.21. Динаміка операційного прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

В таблиці 2.12 наведені дані щодо формування прибутку від іншої неопераційної діяльності вТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Таблиця 2.12

Прибуток від іншої неопераційної діяльності в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» (тис. грн.)

Показники	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
Інші доходи (неопераційні)	-	-	-	-
Інші витрати (неопераційні)	15,0	25,0	1055,0	6 933,33
Прибуток/збиток від іншої неопераційної діяльності	-15,0	-25,0	-1055,0	-6933,33

Аналіз даних в таблиці 2.12 свідчить, що протягом досліджуваного періоду спостерігається відсутність інших операційних доходів даного підприємства. Однак відбулось значне зростання інших неопераційних витрат на 6 933,33 % у 2024 році до рівня аналогічного показника 2022 року. Можна зробити висновок,

що ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» отримує збитки від іншої неопераційної діяльності.Тенденції щодо зміни цих показників відображені на рис. 2.22.

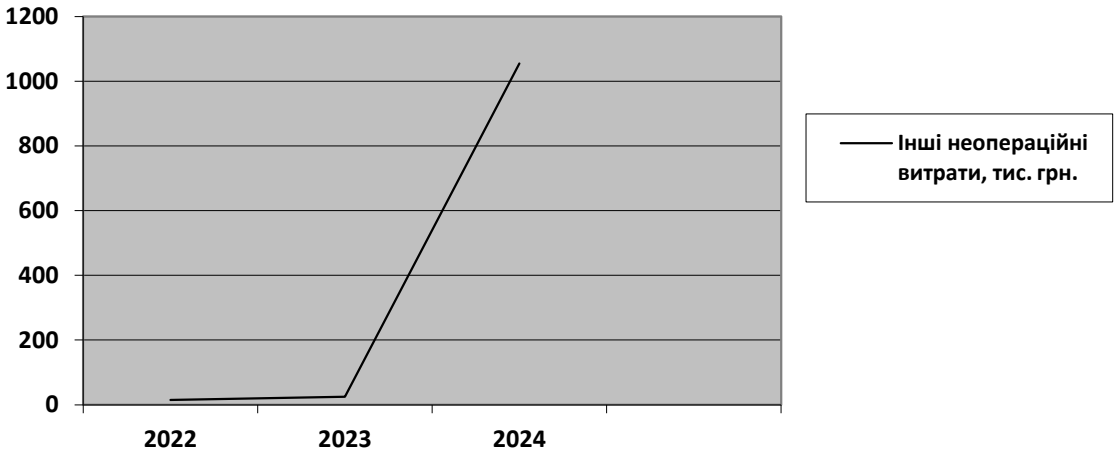

Рис. 2.22. Динаміка інших неопераційних витрат ТОВ ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Далі проаналізуємо динаміку прибутку від звичайної діяльності до оподаткування (таблиця 2.13).

Таблиця 2.13

Фінансовий результат до оподаткування в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»,

(тис. грн.)

Показники	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
Прибуток від операційної діяльності	153,9	727,6	23 126	14 926,64
Прибуток/збиток від іншої неопераційної діяльності	-15,0	-25,0	-1055,0	-6933,33
Фінансовий результат до оподаткування	138,9	702,6	22071,0	15 789,85

Аналіз даних з таблиці 2.13 свідчить, що незважаючи на збиток від іншої неопераційної діяльності, внаслідок значних обсягів прибутку від операційної діяяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» отримало позитивний фінансовий

результат до оподаткування. Прибуток до оподаткування зростає, при ріст становить 15789,85 % у 2024 році до показника 2022 року (рис. 2.23).

Рис. 2.23. Динаміка прибутку до оподаткування в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Наступним етапоим нашого аналізу прибутку досліджуваного підприємства є аналіз та порівняння усіх видів прибутку підприємства.

В таблиці 2.14 наведені показники фінансових результатів діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Таблиця 2.14

Фінансові результати діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП», (тис. грн.)

Показники	2022 р	2023 р	2024 р	Темп приросту 2024 р до 2022 р, в %
1	2	3	4	5
Прибуток від реалізації продукції	355,1	4 855,1	50 523,5	14 127,96
Прибуток від операційної діяльності	153,9	727,6	23 126	14 926,64
Прибуток від іншої неопераційної діяльності	-15,0	-25,0	-1055,0	-6933,33

Продовження табл. 2.14

1	2	3	4	5
Фінансовий результат до оподаткування	138,9	702,6	22071,0	15 789,85
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0,0	113,5	3972,8	-
Чистий прибуток (збиток)	138,9	589,1	18098,2	12 920,14

Аналіз таблиці 2.14 свідчить, що протягом 2022-2024 рр. «АВ ТРЕЙД-ГРУП» отримувало прибуток щорічно за основними напрямами діяльності. Аналіз показує, що чистий прибуток даного підприємства невпинно зростає, темп приросту склав у 2024 році 12920,14 %.

На рис. 2.24 відображено динамку чистого прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» в динаміці останніх років.

Рис. 2.24. Динаміка чистого прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Динаміка різних видів прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» представлена на рис. 2.25.

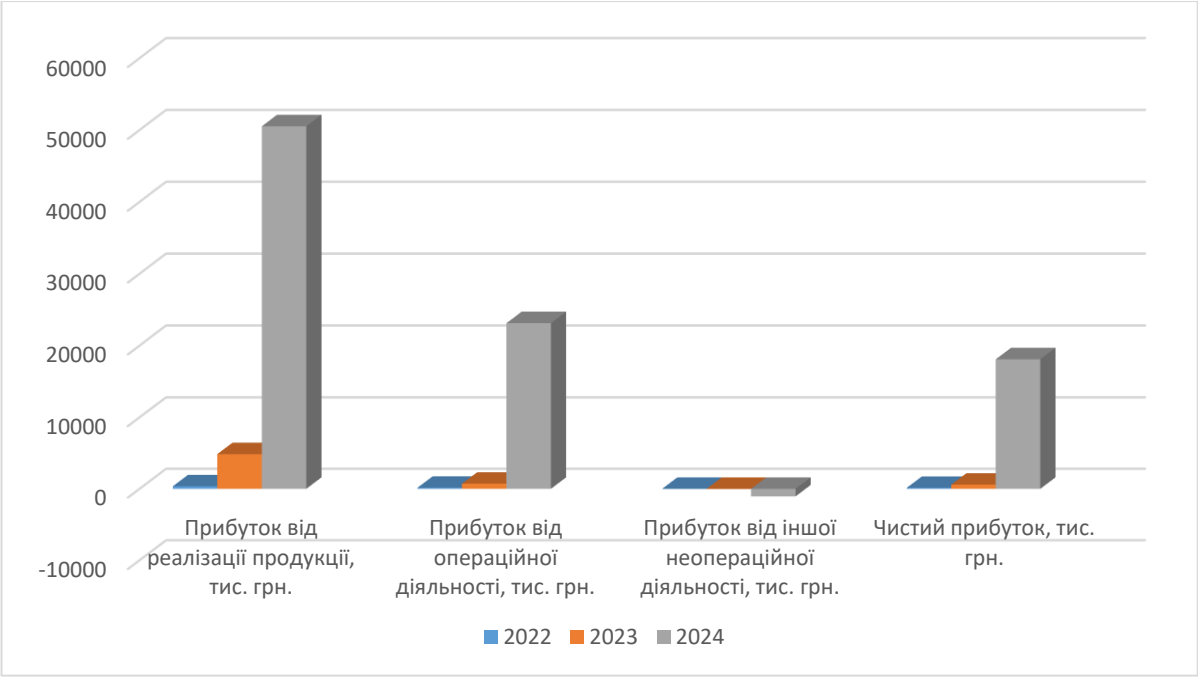

Рис. 2.25. Динаміка різних видів прибутку в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП».

Проведений у 2-му розділі аналіз основних показників діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» свідчить, що підприємство працює досить ефективно та нарощує обсяги своєї діяльності. Однак серед неоднохначних тенденцій в діяльності досліджуваного підприємства можна відмітити залежність від транспортних витрат, витрат пального та електроенергії, що безпосередньо впливає на собіівартість продукції та послуг цього підприємства.

РОЗДІЛ ІІІ. ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Для досягнення поставлених цілей з підвишення рівня прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» доцільно реалізувати комплекс шляхів, які можна згрупувати за кількома основними напрямами.

1. Зниження собівартості продукції та оптимізація витрат

- Удосконалення логістичних процесів.
- Оптимізація закупівельної діяльності. Зменшенню витрат сприятиме проведення конкурсного відбору постачальників добрив, насіннєвого матеріалу, паливно-мастильних ресурсів та сільськогосподарської продукції з метою отримання найвигідніших цінових умов.
- Підвищення енергоефективності. Важливим напрямом є впровадження сучасних систем контролю та моніторингу споживання енергетичних ресурсів на складських та виробничих об’єктах підприємства.

2. Нарощування обсягів реалізації та освоєння нових ринків збуту:

- Розвиток експортної діяльності. Вигідне географічне положення підприємства створює передумови для активізації зовнішньоекономічної діяльності. Розширення співпраці з міжнародними трейдерами та збільшення експорту зернових культур сприятиме зростанню валютних надходжень.
- Участь у тендерних закупівлях. Доцільним є постійний моніторинг тендерних пропозицій та участь у закупівлях, які проводять великі агропромислові компанії та державні установи через електронні торговельні майданчики.
- Диверсифікація товарного асортименту.

3. Посилення фінансового контролю

- Удосконалення системи управлінського обліку. Впровадження сучасних методів управлінського обліку дозволить здійснювати оперативний аналіз рентабельності окремих товарних партій, видів продукції та послуг.

- Контроль дебіторської заборгованості. Важливим завданням є забезпечення своєчасного надходження коштів від покупців шляхом постійного моніторингу розрахунків та мінімізації ризику виникнення простроченої заборгованості.

4. Впровадження інноваційних рішень

- Цифровізація торговельної діяльності. Використання спеціалізованих електронних торговельних платформ та аграрних маркетплейсів для пошуку нових покупців і постачальників дозволить розширити ринки збуту, підвищити ефективність комерційної діяльності та скоротити витрати, пов’язані із залученням посередників.

Отже, реалізація зазначеного сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства, скороченню витрат, збільшенню обсягів реалізації продукції, зміцненню фінансової стійкості та покращенню його конкурентних позицій на ринку.

Зважаючи на результати проведеного у другому розділі кваліфікаційної роботи дослідження, можемо зробити загальний висновок, що основними напрямами збільшення обсягів прибутку є збільшення обсягів реалізації продукції та послуг, вихід на нові ринки збуту, заохочення нових споживачів. Ми пропонуємо для впровадження в діяльність ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» наступні заходи, спрямовані на збільшення обсягу прибутку даного підприємства.

Захід 1. Оптимізація логістичних маршрутів та видів транспортних засобів

Переважна більшість вантажів в ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» доставляється сьогодні зв допомогою автомобільного транспорту (вантажівок). Проте є певні переваги використання залізничного транспорту, особливо, коли мова йде про великі обсяги перевезень.

В таблиці 3.1 наведені особливості перевезень вантажів за допомогою обох транспортних засобів.

Таблиця 3.1

Особливості транспортування залізничним та автомобільним транспортом

Показники	Залізничні потяги (вагони-зерновози)	Вантажні автомобілі
Оптимальна відстань	Від 300–500 км	До 200–300 км
Місткість	65–70 тонн в одному вагоні	25–40 тонн (залежить від типу машини)
Собівартість	Нижча (вигідно для великих партій)	Вища (вигідно для малих партій та гнучкості)
Швидкість доставки	Повільніше (з урахуванням формування поїздів та простоїв)	Швидше та пряміше («від дверей до дверей»)
Доступність інфраструктури	Потребує наявності елеватора із залізничною гілкою	Можливість забору з будь-якого господарства

Переваги транспортних перевезень залізничним транспортом:

- економічність: один потяг перевозить об'єм, для якого знадобилися б десятки вантажівок, що суттєво зменшує вартість перевезення однієї тонни на великі дистанції.
- екологічність: значно менший обсяг викидів (CO2) на тонну вантажу.
- збереження доріг: зменшує навантаження на автомобільні шляхи державного значення

За прогнозами фахівців даного підприємства внаслідок реалізації такого заходу можливо збільшити обсяги перевезень за рахунок багатогабаритних вантажів в сезон. В перший рік реалізації заходу прогнозують збільшення обсягу реалізації продукції підприємства щонайменше на 1 %. Збільшкння прибутку можливе за рахунок скорочення умовно-постійних витрат підприємства. Питома вага умовно-постійних витрат в собівартості реалізованої продукції в 2024 році склала 23,7 % .

Розрахунок приросту прибутку підприємства від реалізації даного заходу включає такі етапи:

1) Витрати на реалізацію продукції в базисному 2024 році становлять 546308,0 тис. грн. (повна собівартість реалізованої продукції):

Витр. баз. = Повна собівартість РП (3.1)

Витр. баз. = 546308,0 тис. грн.

2) Обсяг змінних витрат в баз. 2024 році:

Витр. змінні баз. = Собівартість баз. – Витрати пост. баз. (3.2)

Витрати змінні баз. = 546308,0 - 23,7 % * 546308,0 /100 =

546308,0 - 129 475,0 = 416 833 (тис. грн.)

2) Обсяг постійних витрат в баз. у 2024 році:

Витрати пост. план. = Витрати пост. баз.= 129 475,0 (тис. грн.) (3.3)

3)Обсяг змінних витрат в плановому році:

Витрати змінні план. = Витрати змінні баз. * темп росту /100 (3.4)

Витрати змінні план. = 416 833 * 1,01 = 421 001,33 (тис. грн.)

4)Собівартість продукції в плановому році:

Собівартість план. = Витрати постійні план. + Витрати змінні план. (3.5)

Собівартість план. = 129 475,0 + 421 001,33 = 550 476,33 (тис. грн.)

5)Обсяг реалізованої продукції в плановому році:

Обсяг РП план = Обсяг РП баз. * Темп росту/ 100 (3.6)

Обсяг РП план = 596831,5 * 1,01 = 602 799,82 (тис.грн.)

6) Прибуток базовий:

Приб.баз. = 50 523,5 (тис. грн.)

7)Прибуток плановий:

Приб. пл. = Обсяг РП план. – Собівартість РП план. (3.8)

Ппл. = 602 799,8 - 550 476,33 = 52 323,49 (тис. грн.)

8) Приріст прибутку:

ΔПриб. = Приб. план. – Приб. баз. (3.9)

ΔПприб. = 52 323,49 – 50 523,5 = 1 799,99 (тис. грн.)

Сума приросту прибутку реалізації запропонованого заходу складе 1,8 млн. грн.

Захід 2. Розширення асортименту супутніми товарами для агровиробників (мікродобрива, засоби захисту рослин).

Пропонуємо доповнити асортимент продукції підприємства додатковими супутніми товарами для агровиробників. Найбільшою популярністю користуються такі види продукції:

- Мікродобрива (хелатні комплекси). Найбільш затребуваними серед споживачів є універсальні мікродобрива, що містять азот, фосфор, калій та комплекс мікроелементів. Крім того, значним попитом користуються спеціалізовані монопрепарати, призначені для окремих сільськогосподарських культур, зокрема борні добрива для соняшнику, цинкові – для кукурудзи та молібденові – для зернобобових культур.
- Засоби захисту рослин. Для забезпечення ефективного захисту посівів доцільно формувати асортимент, який включає фунгіциди для боротьби з хворобами рослин, інсектициди для контролю шкідників та гербіциди для знищення бур’янів. Важливо також пропонувати допоміжні препарати, зокрема прилипачі та ад’юванти, які підвищують ефективність робочих розчинів і покращують їх взаємодію з рослинами.
- Біологічні препарати. Останніми роками спостерігається стале зростання попиту на біодобрива, біофунгіциди та інокулянти. Така тенденція обумовлена поширенням принципів органічного землеробства та підвищенням уваги до екологічно безпечних технологій вирощування сільськогосподарських культур.

На думку фахівців досліджуваного підприємства приріст обсягів реалізації продукції внаслідок впровадження даного заходу становить 0,2 %, що сприятиме економії умовно-постійних витрат. Розрахунок приросту прибутку підприємства від реалізації даного заходу проведено аналогічно до попередніх розрахунків:

1) Витрати на реалізацію продукції в базисному 2024 році становлять 546308,0 тис. грн.

2) Обсяг змінних витрат в баз. 2024 році 416 833 (тис. грн.)

3) Обсяг постійних витрат в баз. у 2024 році 129 475,0 (тис. грн.)

4) Обсяг змінних витрат в плановому році:

Витрати змінні план. = 416 833 * 1,002 = 417 666,67 (тис. грн.)

5) Собівартість продукції в плановому році:

Собівартість план. = 129 475,0 + 417 666,67 = 547 141,67 (тис. грн.)

6)Обсяг реалізованої продукції в плановому році:

Обсяг РП план = 596831,5 * 1,002 = 598 025,16 (тис.грн.)

7) Прибуток базовий:

Приб.баз. = 50 523,5 (тис. грн.)

8)Прибуток плановий:

Ппл. = 598 025,16 - 547 141,6 = 50 883,56 (тис. грн.)

9) Приріст прибутку:

ΔПприб. = 50 883,56 – 50 523,5 = 360,06 (тис. грн.)

Сума приросту прибутку від реалізації запропонованого заходу складе 360,06 тис. грн.

Загальна економічна ефективність запропонованих заходів відображена в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Економічна ефективність заходів, спрямованих на збільшення прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП»

Захід	Приріст прибутку, тис. грн.
1. Оптимізація логістичних маршрутів та видів транспортних засобів	1 799,99
2. Розширення асортименту супутніми товарами для агровиробників (мікродобрива, засоби захисту рослин)	360,06
Усього:	2 160,05

Суммарний приріст прибутку становить 2,16 млн. грн.

ВИСНОВКИ

В кваліфікаційній роботі були досліджені питання зростання обсягів прибутку підприємства. В теоретичній частині роботи, в першому розділі «Економічна сутність прибутку та його значення для підприємств» досліджено теоретичні підходи до визначення категорії «прибуток», підкреслено значення прибутку в сучасних умовах, наведено класифікацію прибутку відповідно до різних ознак. Досліджено сутність та завдання управління прибутком підприємства та визначені основні фактори, що впливають на зміну рівня прибутку.

В другому розділі кваліфікаційної роботи «Динаміка прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» дана характеристика досліджуваного підприємства; визначені основні напрями його діяльності; проаналізована динаміка основних показників діяльності; проведений аналіз різних видів прибутку досліджуваного підприємства в динаміці останніх років.

Аналіз показав суттєве зростання обсягу реалізованої продукції. Абсолютний приріст склав 594 069,0 тис. грн, а темп зростання – 21 504,76 %. Така динаміка свідчить про значне розширення масштабів діяльності підприємства, збільшення обсягів продажів та посилення його позицій на ринку.

Разом із зростанням обсягів реалізації збільшилася і повна собівартість реалізованої продукції. Темп приросту склав 22 592,86 %, що дещо перевищує темп зростання обсягів реалізації.

Показник витрат на 1 грн реалізованої продукції у порівнянні з 2022 роком зростає, приріст склав 5,75 %. Така тенденція свідчить про певне підвищення витратомісткості діяльності у 2024 році, що потребує посилення контролю за формуванням собівартості продукції та пошуку резервів її зниження.

Чисельність промислово-виробничого персоналу за досліджуваний період збільшилася з 4 до 23 осіб, або на 475,0 %. Розширення кадрового складу було обумовлене значним збільшенням обсягів діяльності підприємства.

Водночас продуктивність праці зростала значно швидшими темпами, ніж чисельність працівників. Темп приросту становив 3 657,32 %, що свідчить про істотне підвищення ефективності використання трудових ресурсів та вдосконалення організації праці.

Середньорічна вартість основних засобів зросла з 80,3 тис. грн до 1 712,55 тис. грн. Темп приросту склав 2 032,68 %, що свідчить про активне оновлення та розширення матеріально-технічної бази підприємства. Позитивною тенденцією є значне підвищення фондовіддачі.

Аналіз показників ліквідності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» за 2022–2024 роки свідчить про достатній рівень поточної платоспроможності підприємства. Загалом фінансовий стан підприємства з позиції ліквідності можна оцінити як стабільний, а рівень платоспроможності — як достатній для забезпечення безперервної господарської діяльності.

Результати аналізу свідчать про позитивні тенденції у формуванні фінансової стійкості ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» у 2022–2024 роках. Підприємство поступово збільшує частку власного капіталу в структурі джерел фінансування, знижує залежність від позикових коштів та підвищує рівень фінансової маневреності.

Значення більшості показників відповідають або наближаються до нормативних меж, що характеризує підприємство як фінансово стабільне та достатньо незалежне від зовнішніх кредиторів. Водночас коефіцієнти автономії та фінансової стійкості ще не досягли рекомендованих значень, тому доцільним є подальше нарощування власного капіталу та зміцнення фінансової незалежності підприємства.

Прибуток від реалізації продукції також має тенденцію до суттєвого збільшення протягом цих років: з 355,1 тис. грн. у 2022р. до 50523,5 тис. грн. у 2024 р. Приріст склав 14127,96 %..

Поряд із зростанням прибутку від реалізації продукції досліджуваного підприємства на 14128 % відбулось також зростання прибутку від операційної

діяльності – на 14926,64 % в 2024 році до рівня відповідного показника 2022 року.

Незважаючи на збиток від іншої неопераційної діяльності, внаслідок значних обсягів прибутку від операційної діяльності ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» отримало позитивний фінансовий результат до оподаткування. Прибуток до оподаткування зростає, при ріст становить 15789,85 % у 2024 році до показника 2022 року. Аналіз показує, що чистий прибуток даного підприємства невпинно зростає, темп приросту склав у 2024 році 12920,14 %.

В третій частині роботи «Шляхи збільшення прибутку ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП» запропоновані заходи спрямовані на збільшення обсягу прибутку досліджуваного підприємства, до яких відносяться:

1. Оптимізація логістичних маршрутів та видів транспортних засобів.

2. Розширення асортименту супутніми товарами для агровиробників (мікродобрива, засоби захисту рослин).

Сумарний приріст прибутку становить 2 160,05 тис. грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: Верховна Рада України – Податковий кодекс України (дата звернення: 12.03.2026).

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (чинна редакція). URL: Верховна Рада України – Закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність (дата звернення: 12.03.2026).

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 року № 73.

4. Барановська О. В. Прибуток підприємства та резерви його зростання. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2021. Вип. 2 (58). С. 35–42.

5. Бланк И.А. Управление прибылью. К.: «Ника-Центр», 2007. 768 с.

6. Бершадська І. І., Тульчинська С. О. Методи управління прибутком підприємства. *Сучасні проблеми економіки і підприємництво*. 2017. №20. С.181–188.

7. Богацька Н.М. Прибуток підприємства: його роль, формування та резерви збільшення в умовах ринкової економіки. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. № 9, 2019. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7253 (дата звернення 18.04. 2026).

8. Дяченко О. С. Прибуток як критерій ефективності функціонування підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.* 2022. № 2. С. 188–193.

9. Каминський П.Д. Прибуток та рентабельність як показники ефективності діяльності підприємства. *Вісник Донецького університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського.* 2016. №1.64. С.160–167.

10. Ковальчук І. В., Шевченко Л. М. Прибуток підприємства як основний показник ефективності господарської діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 14–15. С. 44–49.

11. Литвиненко М. О. Фінансові результати діяльності підприємств в умовах воєнного стану. *Бізнес Інформ*. 2022. № 12. С. 174–180.

12. Майборода О. Є., Сукрушева Г. О. , Куліш Є. В. Теоретична сутність категорії «прибуток підприємства». *Економіка і суспільство.* 2017. №10. С. 310–313.

13. Марченко Т. С. Фінансові результати підприємств України в умовах воєнної економіки. *Бізнес Інформ*. 2024. № 4. С. 155–163.

14. Бондар М. П. Управління прибутком підприємства в умовах післявоєнного відновлення економіки України. *Економіка та держава*. 2025. № 2. С. 71–78.

15. Гриценко А. В. Стратегічні підходи до управління прибутком підприємства. *Економічний форум*. 2022. № 3. С. 95–101.

16. Николишин С. Є. Прибуток підприємства та особливості управління ним. *Молодий вчений.* 2017. №2 (42). С.299–303.

17. Павлюк І. О. Управління прибутком підприємств в умовах сьогодення. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2020. № 1. С. 84-88.

18. Петренко В. В. Теоретичні аспекти управління прибутком підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. № 10. С. 274–280.

19. Руденко О. І. Економічний механізм управління прибутком підприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 61.

20. Савчук І. Ю. Управління прибутком підприємства в системі фінансового менеджменту. *Економіка і суспільство*. 2021. Вип. 30.

21. Ткаченко Н. М. Управління прибутком підприємства в умовах цифрової трансформації економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 19. С. 38–45.

22. Бойко В. В., Сидоренко Н. Г. Оцінка факторів зростання прибутку суб’єктів господарювання. *Економіка та держава*. 2023. № 4. С. 64–70.

23. Бондаренко О. С. Формування прибутку підприємства в сучасних умовах господарювання. *Економіка та держава*. 2020. № 5. С. 76–81.

24. Вахович І.М., Волинчук Ю.В. До питання управління фінансово-економічними результатами підприємства. *Економічний форум*. № 3. 2015. С. 275–279.

25. Гончаренко Т. П. Аналіз факторів формування прибутку підприємства. *Економічний простір*. 2021. № 167. С. 83–89.

26. Климчук І. В. Оптимізація витрат як фактор підвищення прибутковості підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2024. Вип. 78. С. 143–149.

27. Козак Л. В. Вплив інноваційної діяльності на формування прибутку підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2024. № 1. С. 91–98.

28. Кравченко С. І. Прибутковість підприємства та шляхи її підвищення в сучасних умовах. *Економіка і організація управління*. 2023. № 1. С. 55–63.

29. Кучеренко Л. П. Фактори впливу на фінансові результати діяльності підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 64. С. 118–124.

30. Мазуренко І. С. Фактори формування фінансових результатів підприємства та їх вплив на прибуток. *Економічний форум*. 2025. № 2. С. 112–119.

31. Мардус Н.Ю., Корсунова К.Ю. Теоретичні і методичні підходи до визначення фінансового результату в обліку і аудиті. *Глобальні та національні проблеми економіки.* Вип. 8. 2016. С. 873–875.

32. Мельник Н. О. Напрями підвищення прибутковості підприємств в умовах нестабільного середовища. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип. 67. С. 91–97.

33. Мурашко А. В., Думенков В. В. Формування і розподіл прибутку на підприємстві. *Науковий вісник УМО «Економіка та управління».* № 1. 2016. С. 112-114.

34. Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю. Фактори впливу на формування прибутку підприємств. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*, №14. 2019. С. 81–86.

35. Добровольська О.В., Терещенко В.О. Резерви підвищення прибутковості підприємства в умовах ринку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. Випуск 2. С. 194-197.

36. Кудренко Н. В., Маслюченко Д. І. Формування та розподіл прибутку. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит.* Вип. 20. 2017. С. 182–185.

37. Мелень О.В., Холондач Ю.Ю. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення. *Вісник Нац. техн.ун. «ХПІ». Темат. вип. «Технічний прогрес і ефективність виробництва».* № 25 (1134). 2015. С. 123–126.

38. Романова Т.В., Даровський Є.О. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка.* URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3976 (дата звернення 14. 05. 2026).

39. Жадько К.С., Котенко В.С. Теоретико-методичні підходи до формування прибутку підприємства і шляхів його збільшення. *Молодий вчений.* № 10(37). 2016. С. 373-376.

40. Жадько К. С. Управління прибутком суб'єкта підприємницької діяльності: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «економіко-правові та управлінські аспекти розвитку суспільства: молодіжний погляд». 2019. С. 58–60.

41. Янковий О. Г., Г.В. Кошельок. Фактори формування прибутку підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр.* Одеський держ. екон. ун-т. Одеса. Вип. 43 (3). 2011. С. 298-305.

42. Єпіфанова І. Ю., Гуменюк В. С. Фактори зростання прибутку підприємства. *Молодий вчений.* 2016. № 7. С. 46-49.

43. Шевчук О. П. Рентабельність та прибуток підприємства: сучасні підходи до оцінювання. *Економічний простір*. 2023. № 186. С. 120–126.

44. Павленко В. Г. Напрями зростання прибутку підприємств аграрного сектору. *Агросвіт*. 2024. № 9–10. С. 52–59.

45. Стеценко Ю. В. Сучасні підходи до забезпечення зростання прибутку підприємств. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*. 2025. Т. 30. № 1. С. 84–92.

46. Харченко О. М. Резерви підвищення прибутковості діяльності підприємств в умовах цифровізації бізнесу. *Бізнес Інформ*. 2025. № 5. С. 201–208.

47. Офіційний сайт ТОВ «АВ ТРЕЙД-ГРУП». URL: https://avtrade-group.com.ua/ (дата звернення 28.04.2026)